

Hallituksen esitys Eduskunnalle vuoden 1996 toiseksi lisätalousarvioksi

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 1996 toiseksi lisätalousarvioksi.

Nyt annettava lisätalousarvioesitys ajoittuu tilanteeseen, jossa kansantalouden ulkoinen tasapaino on hyvä, mutta kotimarkkinoiden kehitys edelleen epätasainen. Vientiteollisuuden, erityisesti metsäteollisuuden kysyntänäkymät ovat alkuvuoden jälkeen parantuneet ja tuotannon kasvu näyttää syksyä kohden voimistuvan. Vuoden 1996 varsinaisen talousarvion lähtökohtana ollutta kasvuarviota on kuitenkin jouduttu alentamaan. Myös työttömyys on vähentynyt odotettua hitaammin.

Tässä lisätalousarvioesityksessä ehdotetaan määrärahojen lisäyksiä 8 395 milj. mk ja määrärahojen vähennyksiä 1 521 milj. mk. Esitykseen sisältyy muiden tulojen paitsi nettolainanoton lisäyksiä yhteensä 7 094 milj. markan edestä. Tulojen vähennyksiä puolestaan ehdotetaan 3 803 milj. mk.

Lisätalousarvioesitys on tasapainotettavissa runsaan 3,6 mrd markan nettolainanoton lisäyksellä. Kaikkiaan vuoden 1996 nettolainanototarve jää 38,9 mrd markkaan eli jonkin verran aiemmin arvioitua pienemmäksi.

Lisätalousarvioesitykseen sisältyy työllisyyttä edistäviä määrärahoja yhteensä noin 1 200 milj. mk, mistä mm. 350 milj. mk osakehankintoihin, 230 milj. mk rata- ja tiehankkeisiin, 80 milj. mk puolustusmateriaalihankintoihin, 50 milj. mk valtionosuutena kunnille sosiaali- ja terveystalvelujen perustamiskustannuksiin, 50 milj. mk työllisyysperusteisiin investointeihin, 50 milj. mk sijoituksiin valtion pääomasijoitusyhtiöön sekä 40 milj. mk avustuksiin telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi. Lisäksi työllistämismäärärahoihin ehdotetaan lisäystä yhteensä 230 milj. mk. Määrärahojen kohdentamisessa on pyritty ottamaan huomioon Itä-Suomen vaikea työttömyystilanne.

Lisätalousarvioesitykseen sisältyy työttömyysurvaetuksien rahoittamiseen lisämäärä-

rahoja, mistä valtionosuuteen työttömyyskasvoille ehdotetaan 1 000 milj. mk ja työmarkkinatukeen 1 220 milj. mk. Työmarkkinatuen määrärahatarpeen lisääntymiseen liittyy peruspäivärahan ja koulutustuen määrärahojen vähennys yhteensä 330 milj. markalla.

Valtionyhtiöiden osakkeiden myynnistä saatuja tuloja on tässä lisätalousarvioesityksessä tuloutettu 2 048 milj. mk. Hallitusohjelman mukaisesti omistusjärjestelyistä saatavia varoja ohjataan teollisen tuotannon edellytysten vahvistamiseen ja rakenteen uusimiseen. Näitä varoja ehdotetaan tässä lisätalousarvioesityksessä käytettäväksi lähes 900 milj. mk. Määrärahan lisäykset kohdistuvat kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalalle lähinnä osakehankintoihin, Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle ja Kera Oy:lle, opetusministeriön hallinnonalalle tutkimukseen ja koulutukseen, liikenneministeriön hallinnonalalle ratakankkeisiin sekä puolustusministeriön hallinnonalalle kotimaisiin puolustusmateriaalihankintoihin. Telakkatukeen, TEKESille ja Kera Oy:lle myönnettävät valtuudet lisäävät valtion menoja yhteensä noin 650 milj. mk.

Lisätalousarvioesityksessä ehdotetaan valtioneuvostolle valtuutta hyväksyä omistusjärjestelyjä, joiden seurauksena valtio luopuu kahden kolmanneksen määränemmistöasemastaan Imatran Voima Oy:ssä kuitenkin määräysvallan tässä yhtiössä säilyttäen.

Vuoden 1996 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnettyyn valtuuteen liittyen tähän lisätalousarvioesitykseen sisältyy 992 milj. markan määräraha Sponda Oy:n ja sen tytäryhtiön Solidium Oy:n osakekannan ostamiseen. Lisäksi ehdotetaan 164 milj. markan määräraha kiinteistöjen hankkimiseksi Sponda Oy:ltä. Suomen Pankille ehdotetaan korvattavaksi 1 760 milj. markan edestä Säästöpankkien-Keskus-Osake-Pankin pelastusoperaatioon sitoutuneesta pääomasta aiheutuneita korkokustannuksia.

Suomen maksuja Euroopan unionille vuodelta 1996 voidaan vähentää yhteensä 700 milj. markalla.

EU:n rakennerahastojen vuoden 1996 suunniteltujen menojen täsmentyessä niiden määrärahoihin ehdotetaan yhteensä noin 57 milj. markan lisäystä.

Kansainvälisen kehitysyhteistyön määrärahoihin esitetään 25 milj. markan lisäystä käytettäväksi entisen Jugoslavian alueella jälleenrakennusohjelmaan ja rauhausuunnitelman toimeenpanoon.

Maksuttoman oikeudenkäynnin ja yksityishenkilöiden velkajärjestelyn menoihin ehdotetaan yhteensä 40 milj. markan lisäystä.

Sisäasiainministeriölle ehdotetaan oikeus tehdä eri viranomaisia palvelevan yhteisen viranomaisradioverkon ensimmäisen osaverkon toteuttamista koskevia sopimuksia 87 milj. markalla. Koko maan kattavan verkon ensimmäisen osan on tarkoitus valmistua 1998 ja muiden neljän osaverkon asteittain vuosina 1999—2002. Koko viranomaisradioverkon kustannusarvio on 800 milj. mk.

Valtion hankintojen arvonlisäveromenojen määrärahaa ehdotetaan lisättäväksi 600 milj. markalla. Ahvenanmaan maakunnan itsehallinnosta aiheutuviin menoihin ehdotetaan yhteensä vajaan 95 milj. markan lisäystä.

Opetusministeriön hallinnonalan menoihin ehdotetaan lisäystä 60 milj. mk tutkimukseen ja koulutukseen, 33 milj. mk ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin sekä 25 milj. mk peruskouluopetukseen. Opintolainojen valtiontakauksiin ja korkotueen ehdotetaan lisäystä 30 milj. mk ennakoitua suurempien takausvastuumenojen johdosta. Opintorahoja arvioidaan tarvittavan 80 milj. mk aiempaa arvioitua enemmän lähinnä ammatillisten oppilaitosten opiskelijamäärien lisääntymisen johdosta.

Luonnonsuojeluohjelmien toimeenpanoa tehostetaan nopeuttamalla luonnonsuojelualueiden lunastus- ja korvaussopimusten tekoa. Ympäristöviranomaisten valtuutta tehdä luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvaussopimuksia ehdotetaan nostettavaksi 57 milj. markalla eli yhteensä 150 milj. markkaan sekä Metsähallituksen investointivaltuutta 130 milj. markasta 230 milj. markkaan. Tämä korotus kohdistuu pääosin kiinteistörakenteen parantamiseen ja luonnonsuojelualueiden ostoon liittyvien maa- ja vesialueiden hankintaan.

Maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen määrärahaa vähennetään 78,5 milj. mk vuodelta

1994 liikaa perityn vientivastuuosuuden määrän osoittauduttua ennalta arvioitua pienemmäksi. Maatalouden ympäristötuen määrärahaa ehdotetaan lisättäväksi 37 milj. markalla. Maatalousyrittäjien luopumistukea ja pellonmetsitystukea ehdotetaan vähennettäväksi 38,5 milj. mk maatalousmaan metsityksen arvioitua hitaamman toteutumisen johdosta. Siirrosta interventiorahastoon ehdotetaan vähennettäväksi 75 milj. mk.

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalalla ehdotetaan lisättäväksi Kera Oy:n korkotukivaltuutta 100 milj. markalla sekä korotettavaksi Kera Oy:n osakepääomaa 75 milj. markalla. Teknologian kehittämiskeskuselle ehdotetaan 170 milj. markan lisäys soveltavan teknisen tutkimuksen ja tuotekehitysavustusten myöntämisvaltuuksiin. Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle ehdotetaan 50 milj. mk.

Julkisesti tuettujen vientiluottojen hallinnointia ehdotetaan muutettavaksi siten, että perustetaan valtion omistama vientiluottojen korontasausyhtiö, joka tekee korontasaus sopimukset ja välittää korkotuen valtiokonttorin ja vientiluottoja myöntävien luottolaitosten välillä. Perustettavan osakeyhtiön osakepääomaa varten ehdotetaan 20 milj. markan määrärahaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla ehdotetaan 162 milj. markan lisäystä maatalousyrittäjien lomituspalveluihin, koska lomituspalvelujen kustannukset eivät ole alentuneet suunnitellulla tavalla. Valtion osuuteen maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista ehdotetaan lisäystä 40 milj. mk ja muiden yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista 54 milj. mk ennakoitua pienempien vakuutusmaksutulojen vuoksi. Lapsilisiin ehdotetaan 40 milj. markan lisämäärärahaa.

Valtionvelan korkomenoihin ehdotetaan valtuuttamääräisen velan korkomenoihin lisäystä 129,8 milj. mk.

Verotulojen arvioidaan lisääntyvän yhteensä 2 050 milj. mk. Verotulojen vähennyksiä sisältyy lisätalousarvioesitykseen yhteensä 3 515 milj. mk. Tulo- ja varallisuusveron tuoton arvioidaan lisääntyvän 1 600 milj. mk. Korkotulojen lähdeveron tuotto alenee talletusten korkotason laskun ja arvioitua nopeammin alentuneiden verollisten sijoitusten määrän vuoksi 350 milj. markalla. Arvonlisäveron tuottoarviota vähennetään 1 700 milj. mk vuoden 1995 tuoton ja alkuvuoden 1996 kertymätietojen perusteella. Tupakkaveron kokonaiskertymän arvioidaan jäävän 135 milj. mk ja alkoholijuomaveron 370

milj. mk alle aiemmin arvioidun. Polttoaineve-
ron tuoton arvioidaan jäävän 560 milj. mk ja
leimaveron tuoton 400 milj. mk aiemmin arvi-
oitua pienemmäksi. Moottoriajoneuvoveron
tuottoarviota puolestaan on voitu korottaa 200
milj. markalla, ajoneuvoveron tuottoa 70 milj.
markalla ja arpajaisveron tuottoa 40 milj.
markalla. Jäteveroa arvioidaan kertyvän loppu-
vuoden aikana eli lain voimaantulosta 1.9.1996
lukien 70 milj. mk. Lisäksi muiden verotulojen
kokonaiskertymän arvioidaan nousevan 70 milj.
markalla aiemmin arvioidusta.

Valtion osakkeiden myynnistä arvioidaan
kertyvän tuloja 2 048 milj. mk.

Korkotulojen obligaatioista arvioidaan li-

sääntyvän 400 milj. mk sekä kurssivoittojen
sarjaobligaatioiden myynnistä 1 900 milj. mk.
Kurssivoitot tulevat kuitenkin myöhemmin
maksettaviksi korkeampina nimelliskorkoina.
Vuoden 1997 talousarviossa näiden korko- ja
kurssivoittojen budjetointitapa muuttuu ja ne
nettoutetaan korkomenojen kanssa.

EU:n rakennerahastoista saatavien tulojen
arviota joudutaan pienentämään ohjelmien to-
teutuksen aikataulun ja rahoitusosuuksien tar-
kentueissa 211 milj. markalla.

Ennen hyväksytyt ja nyt myönnettyt menojen
muutokset jakaantuvat eri pääluokkiin seuraa-
vasti:

Pääluokka	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt myönnetty muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	87 207 000	41 698 000	128 905 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	5 775 000	50 153 000	55 928 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	14 255 000	60 220 000	74 475 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	269 700 000	121 840 000	391 540 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	456 200 000	2 911 951 549	3 368 151 549
29. Opetusministeriön hallinnonala	126 800 000	239 147 000	365 947 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala ...	-15 985 000	-92 333 000	-108 318 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	115 161 000	267 400 000	382 561 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala ..	195 000 000	496 452 000	691 452 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	-16 419 000	1 105 100 000	1 088 681 000
34. Työministeriön hallinnonala	5 000 000	1 492 895 000	1 497 895 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	-368 500 000	49 694 000	-318 806 000
36. Valtionvelka	—	129 800 000	129 800 000
Muutokset yhteensä	874 194 000	6 874 017 549	7 748 211 549

Ennen hyväksytyt ja nyt arvioidut tulojen

muutokset jakaantuvat eri osastoihin seuraa-
vasti:

Osasto	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt arvioidut muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
11. Verot ja veronluonteiset tulot	—	-1 465 000 000	-1 465 000 000
12. Sekalaiset tulot	712 036 000	4 121 142 000	4 833 178 000
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	165 000 000	560 000 000	725 000 000
15. Lainat	—	3 655 000 000	3 655 000 000
Muutokset yhteensä	877 036 000	6 871 142 000	7 748 178 000

Tämän lisätalousarvioesityksen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion tulojen ja menojen budjetoidut määrät seuraavat:

	Tulot mk	Menot mk
Varsinainen talousarvio.....	193 530 601 000	193 526 474 000
Lisätalousarviot.....	7 748 178 000	7 748 211 549
Yhteensä	201 278 779 000	201 274 685 549

Sen perusteella, mitä edellä on esitetty ja viitaten tämän esityksen yksityiskohtaisiin perusteluihin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen toiseksi lisätalousarvioksi vuodelle 1996.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

Vuoden 1996 II lisätalousarvio

TULOT

Osasto 11

mk

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	—1 465 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot.....	1 250 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero, lisäystä.....	1 600 000 000
02. Korkotulojen lähdevero, vähennystä	—350 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	—1 700 000 000
01. Arvonlisävero, vähennystä.....	—1 700 000 000
08. Valmisteverot	—1 065 000 000
01. Tupakkaverot, vähennystä	—135 000 000
04. Alkoholijuomaverot, vähennystä.....	—370 000 000
07. Polttoaineverot, vähennystä	—560 000 000
10. Muut verot.....	—20 000 000
01. Leimaverot, vähennystä.....	—400 000 000
04. Moottoriajoneuvoverot, lisäystä	200 000 000
06. Arpajaisverot, lisäystä	40 000 000
07. Ajoneuvoverot, lisäystä	70 000 000
08. Jäteverot.....	70 000 000

19. Muut veronluonteiset tulot	70 000 000
09. Muut verotulot, lisäystä	70 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	4 121 142 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 002 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä.....	1 002 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	—60 000 000
01. Tuomioistuintulot, vähennystä	—35 000 000
47. Ulosottomaksut, vähennystä	—25 000 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	—215 000 000
97. Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot (EU), vähennystä.	—215 000 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	1 945 000 000
64. Valtion kiinteistölaitoksen tulot, lisäystä	45 000 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	1 900 000 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	1 105 000
01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot (EU), vähennystä	—5 430 000
02. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot (EU), lisäystä	3 900 000
83. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot, vähennystä	—6 742 000
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	9 377 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	2 600 000
99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	2 600 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	24 466 000
32. Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisen palvelutoiminnan tulot, vähennystä	—624 000
80. Siirto valtion ydinjätehuolto-rahastosta, lisäystä.....	8 190 000
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä.....	16 900 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	8 929 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot (osa EU), lisäystä	8 929 000

39. Muut sekalaiset tulot	2 413 040 000
04. Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset, lisäystä .	323 840 000
05. Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti, lisäystä.....	41 200 000
50. Tulot osakemyynneistä.....	2 048 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET	560 000 000
01. Korkotulot	400 000 000
08. Korot obligaatioista, lisäystä.....	400 000 000
03. Osinkotulot	110 000 000
02. Muut osinkotulot, lisäystä.....	110 000 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	50 000 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset, lisäystä	50 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	3 655 000 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	75 000 000
04. Muiden lainojen lyhennykset, lisäystä.....	75 000 000
02. Valtion nettolainanotto	3 580 000 000
01. Nettolainanotto, lisäystä.....	3 580 000 000

Tulojen kokonaismäärä:

6 871 142 000

MENOT

Päälukokka 24

mk

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	41 698 000
01. Ulkoasiainhallinto (030)	15 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	11 500 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 500 000
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö (040)	16 698 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	16 698 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot (030)	10 000 000
25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
26. Tutkimus- ja kehittämistoiminta (siirtomääräraha 2 v), lisäystä.	5 300 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha), vähennystä	—5 300 000

Päälukokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	50 153 000
45. Eräät oikeudenhoitomenot ja avustukset (090).....	44 000 000
50. Maksuton oikeudenkäynti ja eräät muut oikeudenhoitomenot (arviomääräraha), lisäystä	40 000 000
51. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha), lisäystä	4 000 000
46. Syyttäjänvirastot (090).....	1 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 000 000
47. Ulosottovirastot (090).....	—1 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	—1 000 000

50. Vankeinhoitolaitos (100)	3 153 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 700 000
50. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle lainsäädäntöön perustuviin tehtäviin (arviomääräraha), lisäystä.....	1 553 000
51. Valtionapu muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen, vähennystä	—600 000
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	500 000
60. Eräät virastot (070)	3 000 000
22. Onnettomuustutkinnan erityismenot (arviomääräraha), lisäystä.	3 000 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	60 220 000
01. Sisäasiainministeriö (050)	3 000 000
21. Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä.....	3 000 000
02. Ulkomaalaisvirasto (050)	1 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 000 000
75. Poliisitoimi (080)	46 500 000
23. Erityismenot (arviomääräraha), lisäystä.....	46 500 000
97. Avustukset kunnille (960)	19 600 000
31. Kuntien yleinen valtionosuus ja verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasauslisä (arviomääräraha), lisäystä	19 600 000
98. Alueiden kehittäminen (960)	—9 880 000
61. EU:n osallistuminen rakenne- ja aluekehitysohjelmiin sekä yhteisöaloitteisiin (EU) (siirtomääräraha 3 v), vähennystä.....	—9 880 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	121 840 000
10. Puolustusvoimat (160)	121 840 000
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	103 840 000
87. Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	18 000 000

Pääloukka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA...	2 911 951 549
39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle (960).....	94 951 549
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä.....	53 800 000
31. Verohyvitys (arviomääräraha).....	41 151 549
64. Valtion kiinteistölaitos (050).....	160 000 000
87. Kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	160 000 000
70. Hallinnon kehittämiskeskus (050).....	5 000 000
82. Laina Hallinnon kehittämiskeskukselle	5 000 000
87. Rahoitusmarkkinoiden vakauttaminen (840)	2 752 000 000
63. Korkotappioiden korvaaminen Suomen Pankille	1 760 000 000
88. Sponda Oy:n omaisuuden hankinta (arviomääräraha).....	992 000 000
90. Suomen maksusuudet Euroopan unionille (EU) (060).....	—700 000 000
66. Arvonlisäveropohjaan perustuvat maksut Euroopan unionille (EU) (arviomääräraha), lisäystä	150 000 000
67. Bruttokansantuloon perustuvat maksut Euroopan unionille (EU) (arviomääräraha), vähennystä.....	—850 000 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot (020).....	600 000 000
23. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	600 000 000

Pääloukka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA.....	239 147 000
10. Korkeakoulut (240)	69 750 000
21. Korkeakoulujen toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä.....	35 000 000
87. Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	33 500 000
88. Osakkeiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v).....	1 250 000
19. Muut korkeakoulumenot (240).....	—1 250 000
27. Korkeakoulujen yhteinen atk-toiminta (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	—1 250 000
39. Opintotuki (260)	110 000 000
52. Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki (arviomääräraha), lisäystä.....	30 000 000

55. Opintoraha (arviomääräraha), lisäystä	80 000 000
43. Yleissivistävä koulutus (220)	37 900 000
25. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä.....	10 000 000
31. Valtionosuus peruskouluopetuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	25 000 000
51. Valtionapu yksityiseen yleissivistävään opetukseen (arviomääräraha), lisäystä.....	2 900 000
60. Ammattiopetus ja ammattikorkeakoulut (230).....	20 547 000
21. Valtion ammatillisten oppilaitosten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	—10 753 000
25. Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakouluopetuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä.....	20 000 000
30. Valtionosuus kunnallisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä.....	8 300 000
31. Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (osa EU) (arviomääräraha), vähennystä.....	—10 000 000
35. Ammattiopetuksen valtionosuuksien ja -avustusten loppuerät (arviomääräraha), vähennystä.....	—20 000 000
50. Valtionosuus yksityisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä.....	18 000 000
51. Valtionosuus ammatillisten erityisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000
88. Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen (270).....	1 200 000
21. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä.....	1 200 000
90. Taiteen tukeminen (290).....	1 000 000
87. Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	—92 333 000
01. Maa- ja metsätalousministeriö, maaseutuelinkeinopiirit ja EU:n rakennetuki (670).....	14 290 000
21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä.....	4 700 000
61. EU:n osallistuminen elintarviketalouden ja maaseudun rakennetoimenpiteisiin (EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	9 590 000

31. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki (osa EU) (670)	—80 000 000
41. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (EU) (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	—78 500 000
45. Maatalouden ympäristötuki (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	37 000 000
47. Maatalousyrittäjien luopumistuki ja pellonmetsitystuki (EU) (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	—38 500 000
32. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen (osa EU) (670)	—75 000 000
60. Siirto interventiorahastoon (EU), vähennystä	—75 000 000
83. Kasvintuotannon tarkastuskeskus (670)	4 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 000 000
85. Vesivarojen käyttö ja hoito (osa EU) (560)	10 000 000
77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	10 000 000
86. Metsätalous (osa EU) (680)	34 377 000
25. Metsäpuiden jalostus ja siemenhuolto (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	15 000 000
42. Valtionapu metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille (osa EU), lisäystä	19 377 000

Pääloukka 31

31. LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA	267 400 000
24. Tielaitos (720)	44 500 000
77. Tieverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	30 000 000
87. Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arvionmääräraha), lisäystä	14 500 000
30. Merenkululaitos (730)	20 000 000
21. Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	20 000 000
32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen (730)	300 000
46. Saimaan jäänmurron avustaminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	300 000
58. Radanpito (750)	200 000 000
21. Ratahallintokeskus ja perusradanpito (osa EU) (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	200 000 000

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot (710)	2 600 000
22. Tutkimus ja kehittäminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.....	2 600 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	496 452 000
01. Kauppa- ja teollisuusministeriö (810)	—24 198 000
60. Siirto valtion ydinjätehuoltorahastoon (arviomääräraha), vähennystä	—22 208 000
92. Korvaus valtion ydinjätehuoltorahastolle (arviomääräraha), vähennystä	—1 990 000
32. Patentti- ja rekisterihallitus (820)	1 900 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 900 000
41. Turvatekniikan keskus (820)	—11 100 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä.....	—11 100 000
42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus (830)	1 000 000
89. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000
44. Teknologian kehittämiskeskus (830)	5 000 000
23. Soveltava tekninen tutkimus (osa EU) (arviomääräraha), lisäystä.	5 000 000
49. Kera Oy (840)	45 000 000
43. Luotto- ja kurssitappioiden korvaaminen (arviomääräraha), vähennystä	—30 000 000
88. Kera Oy:n osakepääoman korottaminen	75 000 000
50. Teollisuuden ja sitä palvelevan tutkimuksen edistäminen (850)	440 000 000
46. Avustus telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi (siirtomääräraha 3 v).....	40 000 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	350 000 000
89. Sijoitukset valtion pääomasijoitusyhtiöön (siirtomääräraha 2 v).	50 000 000
55. Energiatalous (860)	8 650 000
40. Energiatuki (osa EU) (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
41. Avustukset maaseudun sähköistämiseen	3 650 000
80. Matkailun edistämiskeskus (870)	200 000
89. Muut finanssisijoitukset (siirtomääräraha 2 v)	200 000

85. Ulkomaankaupan edistäminen (880)	30 000 000
40. Yritysten kansainvälistyminen (osa EU) (arviomääräraha), lisäystä	7 000 000
41. Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille, lisäystä	3 000 000
88. Sijoitukset julkisesti tuettujen vientiluottojen korontasausyhtiöön (siirtomääräraha 2 v).....	20 000 000

Pääloukka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 105 100 000
08. Kansanterveyslaitos (450)	3 700 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 700 000
15. Perhekustannusten taseus (410)	40 000 000
52. Lapsilisät (arviomääräraha), lisäystä	40 000 000
17. Työttömyysturva (410)	750 000 000
50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000 000
51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha), vähennystä	—250 000 000
19. Eläkevakuutus (410)	94 000 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	40 000 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä.....	54 000 000
22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot (410)	—
50. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha), vähennystä	—15 000 000
55. Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000
28. Muu toimeentuloturva (410)	5 400 000
30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä.....	5 400 000
32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto (420)	50 000 000
30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000

31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveystalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	50 000 000
33. Valtion korvaus kunnille lääkäreiden perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—10 000 000
57. Lomatoiminta (420).....	162 000 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	162 000 000

Pääloukka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 492 895 000
01. Työministeriö (610)	62 584 000
20. Kansallisen työelämän kehittämisohjelma ja tuottavuuden kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.....	5 000 000
61. EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaalipolitiikkaan (EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.....	57 584 000
06. Työvoimapolitiikan toimeenpano (620)	1 430 000 000
02. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	85 000 000
29. Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ostopalvelut (arviomääräraha), vähennystä	—10 000 000
30. Valtionapu kunnille ja kuntayhtymille työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha), lisäystä	145 000 000
50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha), vähennystä.....	—70 000 000
52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha), lisäystä	1 220 000 000
62. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (osa EU) (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
63. Työllisyyspolitiittinen valtionapu investointeihin (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	20 000 000
77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.....	30 000 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut menot (610).....	311 000
67. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha), lisäystä	311 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	49 694 000
01. Ympäristöministeriö (510)	8 929 000
62. EU:n osallistuminen ympäristön- ja luonnonsuojelun sekä alueiden käytön eräisiin hankkeisiin (EU) (siirtomääräraha 3 v).....	8 929 000
11. Ympäristön suojelu (520)	10 000 000
62. Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.	10 000 000
26. Alueelliset ympäristökeskukset (560)	20 765 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	465 000
77. Ympäristötyöt (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.....	20 300 000
30. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu (530).....	10 000 000
62. Avustukset rakennussuojeluun (osa EU) (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.....	10 000 000

Pääluokka 36

36. VALTIONVELKA	129 800 000
03. Valuuttamääräisen velan korko (910)	129 800 000
90. Valuuttamääräisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä.....	129 800 000

Menojen kokonaismäärä:**6 874 017 549**

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. *Tulo- ja varallisuusvero*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
1 600 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen sekä yhteisöveron arvioitua suuremman kertymän johdosta tulo- ja varallisuusveron kokonaistuoton arvioidaan nousevan 44 300 000 000 markkaan.

1996 II lisätuloarvio.....	1 600 000 000
1996 tuloarvio	42 700 000 000
1995 tilinpäätös.....	37 870 611 434
1994 tilinpäätös.....	32 197 859 061

02. *Korkotulojen lähdevero*
Momentin tuloarviota vähennetään
350 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella sekä arvioitua nopeammin alentuneen verollisten sijoitusten ja talletusten korkotason laskemisen johdosta korkotulojen lähdeveron kokonaistuotoksi vuonna 1996 arvioidaan 1 450 000 000 mk.

1996 II lisätuloarvio.....	—350 000 000
1996 tuloarvio	1 800 000 000
1995 tilinpäätös.....	1 229 198 356
1994 tilinpäätös.....	1 378 631 178

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. *Arvonlisävero*
Momentin tuloarviota vähennetään
1 700 000 000 mk.

Selvitysosa: Arvonlisäveron tuotto jäi vuonna 1995 noin 1 900 milj. mk arvioitua pienemmäksi. Pääosin tästä syystä ja toteutuneiden kertymätietojen perusteella momentin kokonaistuotoksi vuonna 1996 arvioidaan 43 900 000 000 mk.

1996 II lisätuloarvio..... —1 700 000 000

1996 tuloarvio	45 600 000 000
1995 tilinpäätös.....	36 939 468 655
1994 tilinpäätös.....	37 667 259 407

08. Valmisteverot

01. *Tupakkavero*
Momentin tuloarviota vähennetään
135 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella tupakkaveron kokonaiskertymäksi vuonna 1996 arvioidaan 3 200 000 000 mk.

1996 II lisätuloarvio.....	—135 000 000
1996 tuloarvio	3 335 000 000
1995 tilinpäätös.....	3 085 096 033
1994 tilinpäätös.....	3 157 092 460

04. Alkoholijuomavero

Momentin tuloarviota vähennetään
370 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella alkoholijuomaveron kokonaistuotoksi vuonna 1996 arvioidaan 6 990 000 000 mk.

1996 II lisätuloarvio.....	—370 000 000
1996 tuloarvio	7 360 000 000
1995 tilinpäätös.....	6 807 179 129
1994 tilinpäätös.....	5 122 438 905

07. Polttoainevero

Momentin tuloarviota vähennetään
560 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen ja erityisesti moottoribensiinin kulutuksen supistumisen johdosta polttoaineveron kokonaistuotoksi vuonna 1996 arvioidaan 12 990 000 000 mk.

1996 II lisätuloarvio.....	—560 000 000
1996 tuloarvio	13 550 000 000
1995 tilinpäätös.....	11 628 011 899
1994 tilinpäätös.....	9 815 303 922

10. Muut verot

01. Leimavero

Momentin tuloarviota vähennetään
400 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella leimaveron kokonaiskertymäksi vuonna 1996 arvioidaan 2 400 000 000 mk.

1996 II lisätuloarvio.....	—400 000 000
1996 tuloarvio	2 800 000 000
1995 tilinpäätös.....	2 029 509 707
1994 tilinpäätös.....	2 115 756 904

04. Moottoriajoneuvovero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
200 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen ja moottoriajoneuvoveron maksutavan muutoksen johdosta moottoriajoneuvoveron kokonaiskertymäksi vuonna 1996 arvioidaan 1 060 000 000 mk.

1996 II lisätuloarvio	200 000 000
1996 tuloarvio.....	860 000 000
1995 tilinpäätös	668 132 060
1994 tilinpäätös	844 421 606

06. Arpajaisvero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
40 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella arpajaisveron kokonaiskertymäksi vuonna 1996 arvioidaan 360 000 000 mk.

1996 II lisätuloarvio	40 000 000
1996 tuloarvio	320 000 000
1995 tilinpäätös	331 790 558
1994 tilinpäätös	304 138 193

07. Ajoneuvovero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
70 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymätietojen perusteella ajoneuvoveron kokonaiskertymäksi vuonna 1996 arvioidaan 1 110 000 000 mk.

1996 II lisätuloarvio.....	70 000 000
1996 tuloarvio	1 040 000 000
1995 tilinpäätös.....	1 046 033 461
1994 tilinpäätös.....	617 553 115

08. Jätevero

Momentille arvioidaan kertyvän
70 000 000 mk.

Selvitysosa: Vero perustuu jäteverolakiin (495/96), joka tuli voimaan 1.9.1996. Veron määrä on 90 mk yleiselle kaatopaikalle toimitetulta jätetonnilta. Verosta on vapautettu maa- ja kiviainekset, voimalaitosten rikinpoisto- ja lentotuhka, siustausjäte, kaatopaikalla enintään vuoden ajan välivarastoitavat jätteet sekä kaatopaikalla kompostoitava biojäte ja puhdistamoliete. Rakennusjäte on lisäksi vapautettu verosta vuoden 1997 loppuun saakka.

1996 II lisätuloarvio.....	70 000 000
----------------------------	------------

19. Muut veronluonteiset tulot

09. Muut verotulot	1996 II lisätuloarvio	70 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	1996 tuloarvio	100 000 000
70 000 000 mk.	1995 tilinpäätös	79 654 880
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymätietojen	1994 tilinpäätös	4 113 811
perusteella muiden verotulojen kokonaiskerty-		
mäksi vuonna 1996 arvioidaan 170 000 000 mk.		

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot	raskuussa 1995 ja kirjattu vuoden 1995 tuloihin.	
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	Vastaavat menot on budjetoitu momentille	
1 002 000 mk.	24.30.66.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisätulot ovat kansainvälisten		
järjestöjen (Maailmanpankki, IFAD, UNIDO,	1996 II lisätuloarvio.....	1 002 000
UNHCR) palautuksia käyttämättä jääneistä	1996 tuloarvio	9 500 000
kehitysyhteistyöprojekteista. UNIDO:n varojen	1995 tilinpäätös.....	8 328 003
palautus, 696 000 mk, on tapahtunut jo mar-	1994 tilinpäätös.....	64 345 758

25. Oikeusministeriön hallinnonala

01. Tuomioistuintulot	47. Ulosottomaksut
Momentin tuloarviota vähennetään	Momentin tuloarviota vähennetään
35 000 000 mk.	25 000 000 mk.
<i>Selvitysosa:</i> Tulokertymä jää arvioitua pie-	<i>Selvitysosa:</i> Tulokertymä jää arvioitua pie-
nemmäksi, koska tuomioistuimiin saapuvien	nemmäksi, koska ulosotossa käsiteltävien asi-
asioiden määrä on vähentynyt.	oiden määrä on vähentynyt.
1996 II lisätuloarvio..... —35 000 000	1996 II lisätuloarvio..... —25 000 000
1996 tuloarvio	1996 tuloarvio
200 000 000	125 000 000
1995 tilinpäätös..... 163 231 020	1995 tilinpäätös..... 112 975 533
1994 tilinpäätös..... 169 469 388	1994 tilinpäätös..... 99 406 919

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

97. Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot (EU)	<i>Selvitysosa:</i> Vähennys johtuu tavoiteohjelmien ja yhteisöaloitteiden arvioitua hitaammasta hankkeiden maksatuskehityksestä eri hallinnonaloilla ja maakunnan liitoissa. Tavoiteoh-
Momentin tuloarviota vähennetään	
215 000 000 mk.	

jelmien uusi tuloarvio on saatu arvioimalla, että vuoden 1995 maksusitoumuksesta tuloutuu toinen ennako 30 % ja vuoden 1996 maksusitoumuksesta ensimmäinen ennako 50 %. Ahvenanmaan 5b-ohjelmaan ei oleteta tuloutuvan mitään vuoden 1996 aikana, vaan seuraava ennako 20 % koko kaudesta oletetaan saatavan vuoden 1997 aikana. Yhteisöaloitteiden osalta vähennys johtuu tarkistetuista EAKR-osuuksista ja Urbanin vähennyksestä, koska Joensuun Urban-aloitteen EU-varat ohjataan

valtion budjetin ohi suoraan Joensuun kaupungille. Barentsin, Pohjois-Kalotin ja Merenkurkun Interreg-ohjelmista ei vastoin aikaisempaa käsitystä tulouteta mitään keskushallinnon kautta vuoden 1996 aikana, joten näiltä osin varoja ei ole syytä ottaa tuloarviossa huomioon.

1996 II lisätuloarvio.....	—215 000 000
1996 tuloarvio	616 650 000
1995 tilinpäätös.....	173 684 694

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

64. *Valtion kiinteistölaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 45 000 000 mk.

Selvitysosa: Tulojen lisäys aiheutuu ennakoitua suuremmista vuokratuloista sekä ennakoitua pienemmistä kiinteistöveroista.

1996 II lisätuloarvio.....	45 000 000
1996 tuloarvio	1 138 000 000
1995 tilinpäätös.....	930 982 964

99. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 900 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu lähinnä sarjao-bligaatioiden myynnistä saaduista kurssivoitoista.

1996 II lisätuloarvio.....	1 900 000 000
1996 I lisätuloarvio.....	84 000 000
1996 tuloarvio	2 036 000 000
1995 tilinpäätös.....	5 364 164 711
1994 tilinpäätös.....	1 606 992 786

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

01. *EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot (EU)*

Momentin tuloarviota vähennetään 5 430 000 mk.

Selvitysosa: Yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän kustannuksia vastaavien EU-osuuksien korotuksen johdosta tulot lisääntyvät 5 570 000 mk. Maatalousmaan metsitys on toteutunut arvioitua hitaammin, minkä vuoksi EU:n korvaukset pellonmetsitykseen supistuvat 11 000 000 markalla.

1996 II lisätuloarvio.....	—5 430 000
1996 tuloarvio	2 684 600 000
1995 tilinpäätös.....	1 822 214 849

02. *EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot (EU)*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 3 900 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Suomen LEADER-yhteisöaloiteohjelmaan Euroopan komission käsittelyssä tehdyistä tarkistuksista. Euroopan maatalousrahaston ohjaus- ja tukiosaston ohjausosastosta (EMOTR-O) yhteisöaloitteeseen osoitettu rahoituskehys kasvoi aiemmin arvioidusta 8 140 000 mk. Lisäyksestä 30 % eli 2 450 000 mk arvioidaan tuloutuvan vuonna 1996. Lisäksi tuloutuu 1 450 000 mk (0,25 milj. ecua) kertaluonteisena suorituksena kansallisen LEADER-verkoston toimintaa varten. Tuloihin liittyvä EMOTR-O:n menojen lisäys on merkitty momentille 30.01.61.

1996 II lisätuloarvio	3 900 000
1996 tuloarvio	648 900 000
1995 tilinpäätös	299 580 305

83. *Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot*
Momentin tuloarviota vähennetään 6 742 000 mk.

Selvitysosa: Maksullisen toiminnan tulojen arvioidaan supistuvan talousarvioon verrattuna. Tulokertymä muodostuu tehtävittäin seuraavasti:

	mk
Kasvintarkastus.....	3 700 000
Torjunta-aineet.....	6 200 000
Viljalaboratorio.....	500 000
Siementarkastus.....	6 900 000
LUOMU-tarkastukset.....	5 400 000
Maatalouskemia.....	6 600 000
Yhteensä	29 300 000

Kertymästä arvioidaan olevan torjunta-aineiden rekisteröintituloja 6 200 000 mk ja maksullisen toiminnan tuloja 23 100 000 mk, mistä liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavista suoritteista kertyy 2 750 000 mk.

1996 II lisätuloarvio.....	—6 742 000
1996 tuloarvio.....	36 042 000
1995 tilinpäätös.....	23 374 754
1994 tilinpäätös.....	23 141 095

99. *Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 9 377 000 mk.

Selvitysosa: Toimintansa 29.2.1996 lopettaneille yksityismetsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille liikaa maksettujen valtionavun ennakkojen palautukset ovat 9 377 000 mk, jotka on tuloutettu valtiolle. Momentilla 30.86.42 on vastaava lisäys 1.3.1996 perustetuille vastaaville metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille.

1996 II lisätuloarvio.....	9 377 000
1996 tuloarvio.....	16 400 000
1995 tilinpäätös.....	78 233 866
1994 tilinpäätös.....	28 377 518

31. Liikenneministeriön hallinnonala

99. *Liikenneministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 600 000 mk.

Selvitysosa: Tulokertymän lisäys aiheutuu EU:n TEN-tuen ennakosta. Vastaava menolisiä on momentilla 31.99.22.

1996 II lisätuloarvio.....	2 600 000
1996 tuloarvio.....	200 000
1995 tilinpäätös.....	12 712 990
1994 tilinpäätös.....	1 225 877

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

32. *Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisen palvelutoiminnan tulot*

Momentin nettotuloarviota vähennetään 624 000 mk.

Selvitysosa: Patentti- ja rekisterihallituksen tulot on otettu huomioon nettobudjetoidun momentin 32.32.21 menoja vähentävänä tekijänä.

1996 II lisätuloarvio.....	—624 000
1996 tuloarvio.....	624 000
1995 tilinpäätös.....	8 925 467

80. *Siirto valtion ydinjätehuoltorahastosta*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 8 190 000 mk.

1996 II lisätuloarvio.....	8 190 000
1996 tuloarvio.....	95 000 000
1995 tilinpäätös.....	111 856 503
1994 tilinpäätös.....	90 807 629

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 16 900 000 mk.

Selvitysosa: Tulokertymässä on lisäyksenä

otettu huomioon 18 000 000 mk Kemijoki Oy:n valtion osakassähköstä saatavina tuloina ja vähennyksenä 1 100 000 mk sen johdosta, että Teknologian kehittämiskeskuksen tuloja arvioidaan kertyvän arvioitua vähemmän.

1996 II lisätuloarvio	16 900 000
1996 tuloarvio	96 865 000
1995 tilinpäätös	159 603 761
1994 tilinpäätös	165 048 227

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

99. *Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot (osa EU)*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 8 929 000 mk.

Selvitysosa: Momentille tuloutetaan EU:n ympäristörahostosta (LIFE) suorittama rahoitus sekä alueiden käytön suunnittelun pilotti-

hankkeeseen saatu EU:n avustus. Vastaavat menot on budjetoitu momentille 35.01.62.

1996 II lisätuloarvio	8 929 000
1996 tuloarvio	1 400 000
1995 tilinpäätös	1 729 036
1994 tilinpäätös	7 447 916

39. Muut sekalaiset tulot

04. *Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 323 840 000 mk.

Selvitysosa: Lähinnä siirrettyjen siirtomäärärahojen kannan kasvun johdosta peruutusten määrän arvioidaan kasvavan budjetoidusta.

1996 II lisätuloarvio	323 840 000
1996 tuloarvio	200 000 000
1995 tilinpäätös	997 717 099
1994 tilinpäätös	183 014 429

05. *Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 41 200 000 mk.

Selvitysosa: Tulokertymän lisäyksestä 40 000 000 mk aiheutuu valtion kiinteistöjen

luovutuksesta Helsingin kaupungille Viikissä momentin 29.10.87 perusteluihin viitaten ja 1 200 000 mk teknillisen korkeakoulun testamentilla saaman kiinteistön myynnistä momentin 29.10.21 perusteluihin viitaten.

1996 II lisätuloarvio	41 200 000
1996 tuloarvio	40 000 000
1995 tilinpäätös	26 523 395
1995 tilinpäätös	84 925 685

50. *Tulot osakemyynneistä*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 048 000 000 mk.

Selvitysosa: Tulot kertyvät valtion omistamien osakkeiden myynneistä saaduista tuloista.

1996 II lisätuloarvio	2 048 000 000
1996 I lisätuloarvio	430 000 000

Osasto 13

KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

08. <i>Korot obligaatioista</i>	1996 II lisätuloarvio.....	400 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	1996 tuloarvio	1 000 000 000
400 000 000 mk.	1995 tilinpäätös.....	2 076 093 152
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu lähinnä sarjao-	1994 tilinpäätös.....	1 075 426 813
bligaatioiden liikkeeseenlaskusta kertyneistä ko-		
roista.		

03. Osinkotulot

02. <i>Muut osinkotulot</i>	1996 II lisätuloarvio	110 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	1996 tuloarvio	10 000 000
110 000 000 mk.	1995 tilinpäätös	70 897 404
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymätietojen	1994 tilinpäätös	5 718 921
perusteella muiden osinkotulojen kokonaisker-		
tymäksi vuonna 1996 arvioidaan 120 000 000		
mk.		

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

01. <i>Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset</i>	1996 II lisätuloarvio	50 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	1996 I lisätuloarvio	45 000 000
50 000 000 mk.	1996 tuloarvio	210 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Metsähallituksen vuoden 1995	1995 tilinpäätös	389 400 000
tuloutustavoitteeksi asetetun 150 000 000 mar-	1994 tilinpäätös	653 000 000
kan lisäksi momentille on tuloutettu valtioneu-		
voston 25.4.1996 tekemän päätöksen perusteella		
50 000 000 mk.		

Osasto 15

LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

04. <i>Muiden lainojen lyhennykset</i>	<i>Selvitysosa:</i> Lisäys johtuu siitä, että Kera Oy
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	maksaa ennenaikaisesti valtiolta saamiaan lai-
75 000 000 mk.	noja takaisin 75 000 000 markan määrän valtion

maksaessa samanaikaisesti vastaavan määrän	1996 II lisätuloarvio.....	75 000 000
yhtiön uusien osakkeiden merkitsemisen yhtey-	1996 tuloarvio	624 200 000
dessä. Valtion korkomenetykset vuoden 1994 jäl-	1995 tilinpäätös.....	798 220 122
keiseltä laina-ajalta on nykyisen korkotason	1994 tilinpäätös.....	1 146 584 463
mukaan 5 171 000 mk.		

02. Valtion nettolainanotto

01. <i>Nettolainanotto</i>	1996 II lisätuloarvio.....	3 580 000 000
Momentille merkitään lisäystä tulona	1996 tuloarvio	35 335 000 000
3 580 000 000 mk.	1995 tilinpäätös.....	54 640 062 791
<i>Selvitysosa:</i> Lisätalousarvioesityksen tasapai-	1994 tilinpäätös.....	69 190 149 244
nottaminen edellyttää valtion nettolainanoton		
lisäämistä. Vuoden 1996 valtion nettolainanoton		
kokonaismäärä nousee tämän johdosta		
38 915 000 000 markkaan.		

MENOT

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTO

99. Valtioneuvoston muut menot

28. *Suomen itsenäisyyden 80-vuotisjuhlavuosi* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha	—
1996 määräraha	500 000

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 11 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siirtymisestä Euroopan unionin yhtenäisviisumiin, mikä edellyttää atk-pohjaisen viisumijärjestelmän uusimista sekä kaikkien ulkomaanedustustojen varustamista laitteistoilla, joilla viisumit voidaan kirjoittaa.

1996 II lisämääräraha	11 500 000
1996 määräraha	738 874 000
1995 tilinpäätös	690 774 838
1994 tilinpäätös	753 978 270

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 2. Peruskorjaushankkeet.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Tallinnan suurlähetystöön rakennettavan hissinkustannuksista sekä peruskorjaushankkeen lopputöistä.

1996 II lisämääräraha	3 500 000
1996 määräraha	50 000 000
1995 tilinpäätös	45 400 000
1994 tilinpäätös	41 153 000

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 16 698 000 mk, josta 874 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö, 15 000 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö, 696 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 3. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö ja 128 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 6. Humanitaarinen apu.

Selvitysosa: Kansainväliset järjestöt ovat pa-

lautaneet ulkoasiainministeriölle käyttämättä jääneitä avustusvaroja. Palautukset on tuloutettu momentille 12.24.99. Palautukset, yhteensä 1 698 000 mk, esitetään ohjattavaksi takaisin kansainväliseen kehitysyhteistyöhön. Lisämäärärahasta 15 000 000 mk käytetään Bosnia-Herzegovinan jälleenrakennusohjelmaan.

1996 II lisämääräraha.....	16 698 000
1996 määräraha	1 420 000 000
1995 tilinpäätös.....	1 420 420 000
1994 tilinpäätös.....	1 360 176 000

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

25. *Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisätarve aiheutuu entisen Jugoslavian rauhansuunnitelman toimeenpanoon osallistumisen lisäämisestä.

1996 II lisämääräraha.....	10 000 000
1996 I lisämääräraha.....	4 500 000
1996 määräraha	24 000 000
1995 tilinpäätös.....	1 495 818

26. *Tutkimus- ja kehittämistoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 300 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha aiheutuu osallistumiseen kansainväliseen yhteistyöhön entisen Neuvostoliiton aseellisuuden ja ylivarustelun purkamiseksi tarkoitettuna määrärahan siirtämi-

sestä momentilta 24.99.66 tälle momentille, jolle aikaisemmin on budjetoitu osa samaan toimintaan tarkoitettua määrärahadista. Määräraha on tarkoitus keskittää vastaisuudessa yhdelle momentille.

1996 II lisämääräraha.....	5 300 000
1996 määräraha	14 455 000
1995 tilinpäätös.....	12 110 000
1994 tilinpäätös.....	8 958 000

66. *Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 5 300 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siirrosta momentille 24.99.26.

1996 II lisämääräraha.....	—5 300 000
1996 I lisämääräraha.....	—4 600 000
1996 määräraha	326 514 000
1995 tilinpäätös	321 356 744
1994 tilinpäätös	590 634 159

Pääloukka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

45. Eräät oikeudenhoitomenot ja avustukset

50. *Maksuton oikeudenkäynti ja eräät muut oikeudenhoitomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 mk, mistä 15 000 000 mk käyttösuunnitelman

kohtaan Maksuton oikeudenkäynti ja 25 000 000 mk kohtaan Yksityishenkilön velkajärjestely.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu

yksityishenkilön velkajärjestelyasioiden ja maksuttomien oikeudenkäyntien arvioitua suuremmasta määrästä.

1996 II lisämääräraha.....	40 000 000
1996 määräraha	145 000 000
1995 tilinpäätös	173 974 677
1994 tilinpäätös	133 788 977

51. *Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000

mk käyttösuunnitelman kohtaan Rikosvahinkokorvaukset sekä syyttömästi vangituille ja tuomituille maksettavat korvaukset.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu rikosvahinkojen korvaamisesta valtion varoista annetun lain (953/73) mukaisten korvausten arvioitua suuremmasta määrästä.

1996 II lisämääräraha.....	4 000 000
1996 määräraha	33 735 000
1995 tilinpäätös.....	30 771 854
1994 tilinpäätös.....	29 628 279

46. Syyttäjänvirastot

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kihlakuntaudistuksen toteuttamisesta 1.12.1996. Vastaava vähennys on momentilla 25.47.21.

1996 II lisämääräraha.....	1 000 000
1996 määräraha	36 130 000
1995 tilinpäätös.....	35 500 000
1994 tilinpäätös.....	35 072 337

47. Ulosottovirastot

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentilta vähennetään 1 000 000 mk.

1996 II lisämääräraha.....	—1 000 000
1996 I lisämääräraha.....	1 750 000
1996 määräraha	151 100 000
1995 tilinpäätös	141 500 000
1994 tilinpäätös	167 519 000

50. Vankeinhoitolaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 1 700 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tulopoliittisen sopimuksen perusteella momentille liian alhaiseksi arvioitun kustannusvaikutuksen oikaisusta.

1996 II lisämääräraha.....	1 700 000
1996 määräraha	667 000 000
1995 tilinpäätös	613 000 000
1994 tilinpäätös	628 827 000

50. *Valtionapu Kriminaalihooltoyhdistykselle lainsäädäntöön perustuviin tehtäviin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 553 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuoden 1995 valtionavun loppuerän maksamisesta ja yhdyskuntapalvelun laajenemisesta.

1996 II lisämääräraha.....	1 553 000
1996 määräraha	50 180 000
1995 tilinpäätös.....	47 500 000
1994 tilinpäätös.....	45 520 000

51. *Valtionapu muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen*

Momentilta vähennetään 600 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu kriminaalihuollon kokeilutoiminnan supistamisesta.

1996 II lisämääräraha	—600 000
1996 määräraha	4 000 000
1995 tilinpäätös	6 211 200
1994 tilinpäätös	7 693 000

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 2. Pienehköt uudisrakennus- ja peruskorjaustyöt.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Sukevan tilitehtaan palovaurioiden korjaamisesta.

1996 II lisämääräraha	500 000
1996 I lisämääräraha	3 000 000
1996 määräraha	21 200 000
1995 tilinpäätös	45 950 000
1994 tilinpäätös	31 253 000

60. Eräät virastot

22. *Onnettomuustutkinnan erityismenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain mu-

kaan asetettujen tutkintalautakuntien määrän kasvusta ja eräiden suuronnettomuuksien tutkinnan arvioitua suuremmista menoista.

1996 II lisämääräraha	3 000 000
1996 määräraha	1 000 000

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

21. *Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahaan 3 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Schengenin tarkkailija-ajan jäsenmaksusta ja muista siihen liittyvistä menoista sekä EU:n

aluekehitysohjelmien evaluointi- ja seurantakomiteamenoista.

1996 II lisämääräraha	3 000 000
1996 määräraha	91 628 000
1995 tilinpäätös	99 743 000
1994 tilinpäätös	106 817 000

02. Ulkomaalaisvirasto

21. *Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahaan 1 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ulkomaalaisviraston muutosta uusiin tiloihin,

koska viraston nykyiset tilat on asetettu käyttökieltoon.

1996 II lisämääräraha	1 000 000
1996 määräraha	23 646 000
1995 tilinpäätös	18 000 000

75. Poliisitoimi

23. *Erittymenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 46 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu autorekisterikeskukselle suoritettavista ajokorttien valmistamiskustannuksista sekä momentilta rahoitettavan toiminnan arvioitua suuremmasta laajuudesta.

1996 II lisämääräraha.....	46 500 000
1996 määräraha	115 000 000
1995 tilinpäätös	161 703 817
1994 tilinpäätös	123 889 281

70. *Viranomaisradioverkon rakentaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Sisäasiainministeriö valtuutetaan vuonna 1996 tekemään viranomaisradioverkon ensimmäisen osaverkon toteuttamista koskevia sopimuksia 87 000 000 markan edestä. Valtuuden

käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuonna 1998 enintään 87 000 000 mk.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Tarkoituksena on rakentaa turvallisuustoimen eri viranomaisia palveleva yhteinen radioverkko, jonka ensimmäinen Kymen läänin sekä Suomenlahden ja Saaristomeren alueet käsittävä osaverkko valmistuisi 1998 ja muut neljä osaverkkoa asteittain vuosina 1999—2002, jolloin verkko tulisi koko maan kattavaksi. Ensimmäisen osaverkon kiinteän perusverkon kustannusarvio on 87 000 000 mk ja koko maan kattavan perusverkon kustannusarvio 800 000 000 mk. Tarkoituksena on, että myöhemmin rakennettavien osaverkkojen valtuuksista tehdään päätökset erikseen talousarvioiden yhteydessä.

1996 II lisämääräraha

97. Avustukset kunnille

31. *Kuntien yleinen valtionosuus ja verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasauslisä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 19 600 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista asukasluvun alenemi-

sen perusteella myönnettävistä yleisen valtionosuuden lisäyksistä.

1996 II lisämääräraha.....	19 600 000
1996 määräraha	1 263 000 000
1995 tilinpäätös.....	5 535 196 906
1994 tilinpäätös.....	5 713 423 874

98. Alueiden kehittäminen

43. *Maakunnan kehittämiserä* (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös kaupunkipoliittisten ohjelmien toimeenpanoon.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Momentin määräraha on muutettu kolmivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 määräraha	104 500 000
1995 tilinpäätös	125 000 000
1994 tilinpäätös	75 000 000

61. *EU:n osallistuminen rakenne- ja aluekehitysohjelmiin sekä yhteisöaloitteisiin (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 9 880 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Euroopan aluekehitysrahaston ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 50 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaus-, matkustus- yms. menojen maksamiseen yhdessä muiden hallinnonalojen momenttien kanssa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu lähinnä tarkistetuista yhteisöaloitteiden EAKR-osuuksista.

1996 II lisämääräraha.....	—9 880 000
1996 määräraha	598 280 000
1995 tilinpäätös	365 384 000

Pääloukka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Puolustusvoimat

16. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 103 840 000 mk.

Lisämäärärahasta 80 000 000 markalla saa tehdä puolustusvoimien toiminnan kannalta välttämättömiä tilauksia kotimaisen puolustustarviketeollisuuden työllisyyden ja tuotantovalmiuden ylläpitämiseksi. Lisäksi lisämäärärahasta saa käyttää 23 840 000 mk jääkäriprikaatien johtamis- ja viestiyhteysjärjestelmän hankintoihin.

Selvitysosa: Lisämäärärahasta 80 000 000 markalla hankitaan mm. puolustusvalmiuden parantamiseksi tarvittavia ampumatarvikkeita ja erikoisajoneuvoja. Hankintojen kohdentamisessa tullaan ottamaan huomioon erityisesti niiden työllisyyttä tukeva ja edistävä vaikutus puolustusvoimien tilauksista keskeisesti riippuvalle kotimaiselle puolustustarviketeollisuudelle.

Vuoden 1989 tulo- ja menoarviossa myönnettiin momentin 27.25.16 perustelujen kohdassa d) 372 000 000 markan tilausvaltuus jääkäriprikaatien johtamis- ja viestiyhteysjärjestelmän hankkimiseksi vuosina 1989—93. Tilausvaltuutta jatkettiin vuoden 1993 kolmannessa lisätalousarviossa vuodelle. Lisämäärärahan tar-

ve 23 840 000 mk aiheutuu hankinnan loppuunsaattamisen viivästymisestä. Lisäystä vastaava siirtomäärärahan peruutus tuloutetaan momentille 12.39.04.

1996 II lisämääräraha.....	103 840 000
1996 I lisämääräraha.....	128 700 000
1996 määräraha	3 421 000 000
1995 tilinpäätös.....	2 682 066 000
1994 tilinpäätös.....	3 613 600 000

87. *Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 18 000 000 mk.

Lisämäärärahaa saa käyttää varastotilan ja -alueen hankkimiseen.

Selvitysosa: Tolkkisissa sijaitsevan teollisuushallin hankkiminen puolustusvoimien hallintaan ja muuttaminen varastotilaksi parantaa oleellisesti Uudenmaan sotilasläänin ja Suomenlinnan Rannikkorykmentin varastointiolosuhteita ja mahdollistaa eräistä vuokratiloista luopumisen.

1996 II lisämääräraha.....	18 000 000
1996 määräraha	12 000 000
1995 tilinpäätös.....	10 000 000
1994 tilinpäätös.....	12 000 000

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot

Valtioneuvosto saa hyväksyä omistusjärjestelyjä, joiden seurauksena voidaan luopua valtion

omistuksesta kokonaan Lapua Oy:ssä ja Vammamas Oy:ssä.

Selvitysosa: Valtioneuvosto on 15 päivänä elokuuta 1996 tekemällään päätöksellä päättänyt, että valtion määräysvallassa oleva puolustusvälineteollisuus organisoidaan uudelleen perustamalla valtionyhtiö, jolle tultaisiin siirtämään puolustusvälineitä ja -tarvikkeita valmistavia nykyisiä valtionyhtiöitä. Perustetun puolustusväline-konsernin emoyhtiön, Suomen Puolustusväline Oy:n omaisuuserien järjestelyihin liittyvä ehdotus sisältyy myös momentille 32.50.88. Tarkoitus on liittää konserniin sen tytäryhtiöiksi eräiden muiden puolustusvälinei-

tä ja -tarvikkeita valmistavien valtionyhtiöiden ohella myös Lapua Oy ja Vammass Oy.

Lapua Oy:n omistusjärjestelyihin liittyvä hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Lapuan patruunatehtaan hallinnassa olevaa omaisuutta perustettavalle osakeyhtiölle sekä ryhtyä eräisiin muihin yhtiön perustamiseen liittyviin järjestelyihin annetun lain (1151/90) kumoamisesta on tarkoitus antaa lisätalousarvion antamisen yhteydessä siten, että laki tulee voimaan samanaikaisesti lisätalousarvion hyväksymisen kanssa.

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Selvitysosa: Pankkikriisin alkaessa nopeasti vuonna 1991 oli Suomen Pankin osallistuminen sen hoitoon sekä luontevaa että välttämätöntä. Tässä yhteydessä Suomen Pankin haltuun tuli suuri määrä Säästöpankkien-Keskus-Osake-Pankin kiinteistöjä ja muuta omaisuutta, joita hallinnoimaan perustettiin Sponda-konsernina toimivat omaisuudenhoitoyhtiöt. Keskuspankin osallistuminen pankkikriisin hoitoon muutoin kuin tilapäisrahoittajana on poikkeuksellista. Liike- ja sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen omistaminen ei kuulu keskuspankin tehtäviin ja se ei ole sopusoinnussa keskuspankin riippumattomuuden periaatteen eikä myöskään Suomen tekemien EU-sopimusten kanssa.

Vuoden 1996 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetyn valtuuden nojalla Suomen valtio osti 23.5.1996 Sponda Oy:n koko osakekannan Suomen Pankilta 1 232 245 000 markan kaup-

pahinnalla. Vuoden 1996 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetyn 400 000 000 markan lisäksi sisältyy tähän lisätalousarvioesitykseen 992 000 000 markan määräraha kauppahinnan rahoittamiseksi. Määrärahalla on tarkoitus rahoittaa myöskin Sponda Oy:n tytäryhtiön Solidium Oy:n siirto valtion välittömään omistukseen.

Kiinteistölaitoksen kiinteistö- ja huoneistohankintoihin ehdotetaan lisäystä 160 000 000 mk lähinnä kiinteistöjen hankkimiseksi Sponda Oy:ltä. Puolustusministeriö ostaa lisäksi yhden kiinteistön Sponda Oy:ltä 18 000 000 markalla.

Säästöpankkien-Keskus-Osake-Pankin pelastusoperaation sitoutuneesta pääomasta Suomen Pankille aiheutuneita korkokustannuksia Suomen Pankille ehdotetaan korvattavaksi 1 760 000 000 mk.

05. Valtiokonttori

88. *Osakkeiden hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että valtioneuvosto saa hyväksyä Suomen Arvopaperikeskus Oy:n osakepääoman korottamisen, jonka seurauksena on luopuminen valtion määräysvallasta, määränemmistövallasta

tai määrävähemmistön hallinnasta ko. yhtiössä.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Suomen Arvopaperikeskus Oy:öön on tarkoitus yhdistää Helsingin Rahamarkkinakeskus Oy:n ja Suomen Osakekeskusrekisteri Osuuskunnan koko liiketoiminta sekä

Helsingin Arvopaperipörssi Oy:n selvitystoiminto. Tämän johdosta Suomen Arvopaperikeskus Oy:n oma pääoma on tarkoitus korottaa 90 milj. markkaan kuluvan vuoden aikana, mikä merkitsee, että valtion omistusosuus laskisi noin 15 %:iin yhtiön omasta pääomasta. Kokonaisuuteen on tarkoitus liittää myös arvo-osuusyh-

distys. Arvopaperikeskuksen perustaminen on käynnistetty vuoden 1995 kolmannessa lisätalousarviossa.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 määräraha	10 000 000

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. *Ahvenanmaan tasoitusmaksu* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 53 800 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 35 300 000 mk aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/91) mukaista vuoden 1995 lopullista tasoitusta koskevan määrärahan arviointua suuremmasta määrästä. Ahvenanmaan valtuuskunta on toimittanut vuoden 1995 tasoituksen ja Ahvenanmaan itsehallintolain mukaisesti vahvistanut tasoitusmäärän 660 294 710,84 markaksi. Koska Ahvenanmaan maakunta on vuonna 1995 saanut ennakkoa yhteensä 624 999 940,00 mk, on valtion maksettava maakunnalle 35 294 770,84 mk.

Lisäksi lisämäärärahan tarvetta aiheutuu 18 500 000 mk tasoitusmaksun perusteena olevien valtion vuoden 1996 talousarviossa arvioidujen tulojen määrän lisääntymisestä.

1996 II lisämääräraha.....	53 800 000
1996 I lisämääräraha.....	17 000 000
1996 määräraha	695 000 000
1995 tilinpäätös	643 399 901
1994 tilinpäätös	671 666 228

31. *Verohyvitys* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 41 151 549 mk.

Määrärahaa saa käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain 49 §:n mukaisen verohyvityksen maksamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

Selvitysosa: Ahvenanmaan itsehallintolain 49 §:n mukaan Ahvenanmaan maakunnalle on maksettava ylimenevä osa, mikäli maakunnassa verovuodelta maksuun pantu tulo- ja varallisuusvero ylittää 0,5 prosenttia vastaavasta verosta koko maassa (verohyvitys). Verovuoden 1994 verohyvityksen Ahvenanmaan valtuuskunta on vahvistanut 41 151 549 markaksi, jonka valtion on maksettava Ahvenanmaan maakunnalle.

1996 II lisämääräraha.....	41 151 549
1995 tilinpäätös.....	49 645 644

64. Valtion kiinteistölaitos

75. *Perusparannukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että momentin määrärahaa saa käyttää myös eläinlääkinnällisten rajatarkastusasemien rakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Eläinlääkinnällisten rajatarkastusasemien rakentamiseen tuleva EU:n osuus tuloutetaan momentille 12.28.99.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 I lisämääräraha.....	100 000 000
1996 määräraha	154 000 000
1995 tilinpäätös	120 000 000
1994 tilinpäätös	55 000 000

87. *Kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 160 000 000 mk.

Rovaniemen kaupungin kanssa saadaan tehdä sopimus, jolla kaupunki myy valtiolle noin 1 700 hyöty-m²:n suuruisten suojatilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet enintään 20 000 000 markan kauppahinnasta siten, että hinnasta 10 000 000 mk maksetaan luovuttamalla kaupungille kiinteistöjä.

Selvitysosa: Valtion omistamien Sponda Oy:n ja Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy:n omistuksessa on toimitiloja, jotka on vuokrattu tai ne soveltuvat valtion virastoille ja laitoksille. Lisämäärärahaa on tarkoitus käyttää toimitilojen ja kiinteistöjen ostoon Sponda Oy:ltä ja Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy:ltä. Ensijaisena tavoitteena on valtion virastojen ja laitosten toimitilararpeen tyydyttäminen. Lisäksi on tarkoituksenmukaista järjeittää valtion ja em. yhtiöiden välistä kiinteistöjen omistusta. Osa Arsenal Oy:ltä hankittavien toimitilojen kauppahinnoista maksetaan luovuttamalla kiinteistöjä ja osakehuoneistoja.

Sponda Oy:ltä ostettavat toimitilat Helsingissä Kiinteistö Oy Laippapuistossa, Turussa Kiinteistö Oy Turun Matintalossa ja Tampereella Kiinteistö Oy Koskikoivussa ovat vuokrattu valtion virastoille ja laitoksille. Toimitilojen

laajuus on yhteensä noin 21 800 huoneisto-m². Lisäksi hankintaan sisältyy teollisuusrakennuksen tontti Vantaalla. Tonttia on tarkoitus käyttää vaihdon kohteena hankittaessa maamaisuuksia valtion tarpeisiin.

Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy:n omistuksessa on Salossa ja Raisiossa toimitiloja, jotka on tarkoitus hankkia, koska niitä voidaan käyttää valtion virastojen ja laitosten tarpeisiin. Osa kauppahinnasta maksetaan luovuttamalla kiinteistöjä.

Rovaniemen kaupungin kanssa tehtävällä sopimuksella hankitaan tarpeelliset hälytys- ja johtokeskustilat. Loppukauppahinta eli enintään 10 milj. mk maksetaan vuodelta 1995 siirtyvästä määrärahasta, mikä aiheutuu siitä, että Helsingin poliisilaitoksen johto- ja hälytyskeskukselle vuoden 1995 ensimmäisessä lisätalousarviossa varattu määräraha jää käyttämättä hankkeen rauettua, joten momentille ei tämän johdosta aiheudu lisämäärärahan tarvetta.

1996 II lisämääräraha.....	160 000 000
1996 määräraha	120 000 000
1995 tilinpäätös	105 000 000
1994 tilinpäätös	87 500 000

70. Hallinnon kehittämiskeskus

82. Laina Hallinnon kehittämiskeskuselle

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lainan myöntämiseen Hallinnon kehittämiskeskuskeskusten taloudellisten toimintaedellytysten vahvistamista ja laitoksen kehittämistoimien toteuttamista varten. Laina-aika on 12 vuotta, joista kolme ensimmäistä vuotta ovat korosta ja lyhennyksistä vapaita, jonka jälkeen valtioneuvosto päättää lainan takaisinmaksusta kunakin vuonna vahvistaessaan Hallinnon kehittämiskeskuskeskusten tilinpäätöksen. Lainan korko on 6 %.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha	5 000 000
-----------------------------	-----------

84. Pohjoismaiset rahoitusyhteisöt

89. Suomen osallistuminen rahoitusyhteistyöhön Baltian maiden kanssa (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että pohjoismaisen rahoitusyhteistyön jatkamiseen Baltian maiden kanssa saa sitoutua. Suomen maksuosuus ohjelman vuosina 1996—98 toteutettavasta toisesta vaiheesta on enintään 4,814 milj. ecua.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha	—
1996 I lisämääräraha	10 000 000
1994 tilinpäätös	4 754 026

87. Rahoitusmarkkinoiden vakauttaminen

63. Korkotappioiden korvaaminen Suomen Pankille

Momentille myönnetään 1 760 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Säästöpankkien-Keskus-Osake-Pankin haltuunotosta Suomen Pankille aiheutuneiden korkokustannusten korvaamiseen.

Selvitysosa: Sponda-korsernin omaisuuden siirtämiseen liittyen Suomen Pankille korvataan Säästö-Pankkien-Keskus-Osake-Pankin pelastusoperaatioon sitoutuneesta pääomasta aiheutuneita korkokuluja 1 760 000 000 mk.

1996 II lisämääräraha..... 1 760 000 000

88. Sponda Oy:n omaisuuden hankinta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 992 000 000 mk.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että valtioneuvosto saa hyväksyä Sponda Oy:n osakkeiden luovuttamisen tai muita omistusjärjestelyjä, joiden seurauksena valtio luopuu Sponda Oy:n omistuksesta osaksi tai kokonaan sekä siten, että määrärahaa saa käyttää Sponda Oy:n tytäryhtiön Solidium Oy:n osakkeiden hankkimiseen valtion välittömään omistukseen. Solidium Oy:n osakkeiden hankintaan ja yhtiön osakepääoman korottamiseen saa käyttää määrärahasta enintään 160 000 000 mk.

Selvitysosa: Vuoden 1996 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnettiin 5 800 000 000 markan valtuus Sponda Oy:n osakkeiden tai Sponda Oy:n omistamien yhtiöiden taikka näiden omaisuuden hankkimisesta valtiolle tehtävistä sopimuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Suomen valtio osti 23.5.1996 tehdyllä kauppakirjalla Sponda Oy:n koko osakekannan Suomen Pankilta. Kauppahinnaksi määräytyi 1 232 245 000 mk, minkä lisäksi siirtyi valtion vastuulle Sponda Oy:n lainoja Suomen Pankille

yhteensä 4 322 000 000 markan määrästä.

Kauppahinnan lisäksi momentilta on tarkoitettu rahoittaa Sponda Oy:n tytäryhtiön Solidium Oy:n hankinta valtion välittömään omistukseen. Solidium Oy omistaa ja hallinnoi Tampella Oy:n osakkeita ja muita vastuuta ja sille on myös siirretty Yrityspankki SKOP Oy:n osakkeita.

1996 II lisämääräraha..... 992 000 000
1996 I lisämääräraha..... 400 000 000

89. Pankkitoiminnan tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 1994 talousarvion momentin 28.87.89 Pankkitoiminnan tukeminen (siirtomääräraha 3 v) perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy:n tulevien vuosien tappioiden kattamiseksi tarpeelliseen osakepääoman korotukseen perustuvasta osakkeiden merkinnästä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Valtion vuoden 1994 talousarviossa on momentille myönnetty 10 000 milj. markan kolmivuotinen siirtomääräraha, josta on käyttämättä noin 2 416 milj. mk. Lisätalousarviossa ehdotetaan täsmennettäväksi määrärahan käyttötarkoitusta. Menettely on tarpeen sen varmistamiseksi, että määrärahan käyttö myös loppuosaltaan vastaa eduskunnan talousarviopäätöstä.

Arsenal Oy:n osakepääoman korotus tulee käytetyksi mm. yhtiön vuosina 1997—2000 syntyvien tappioiden kattamiseen. Yhtiön tarpeisiin ei arvioida tarvittavan vuoden 1996 jälkeen valtion lisätukea.

1996 II lisämääräraha..... —
1996 määräraha..... —
1995 tilinpäätös..... —
1994 tilinpäätös..... 10 000 000 000

90. Suomen maksusuudet Euroopan unionille (EU)

66. Arvonlisäveropohjaan perustuvat maksut Euroopan unionille (EU) (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 150 000 000 mk.

Selvitysosa: Arvonlisäveropohjaan perustuvat maksut Euroopan unionille kasvavat 115 000 000 mk maksuosuuksien välisen oikaisun johdosta ja 35 000 000 mk Iso-Britannian

vuoden 1992 hyvityksen lopullisen tarkistuksen johdosta.

1996 II lisämääräraha.....	150 000 000
1996 määräraha	2 869 000 000
1995 tilinpäätös.....	3 026 555 464

67. *Bruttokansantuloon perustuvat maksut Euroopan unionille (EU) (arviomääräraha)*
Momentilta vähennetään 850 000 000 mk.
Selvitysosa: Bruttokansantuloon perustuvia

maksuja Euroopan unionille vähentää 115 000 000 mk maksuosuuksien välinen oikaisu ja 750 000 000 mk EU:n vuoden 1995 ylijäämän palautus. Uuden päätöksen Euroopan yhteisöjen omista varoista (94/728/EY, Euratom) tultua voimaan, kasvaa vuoden 1995 maksu takautuvasti 15 000 000 mk.

1996 II lisämääräraha.....	—850 000 000
1996 määräraha	2 647 000 000
1995 tilinpäätös.....	1 271 879 806

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot

23. *Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 600 000 000 mk.
Selvitysosa: Momentin käyttö ylitti noin 800 000 000 mk vuodelle 1995 budjetoidun määrän. Tästä syystä, ja momentin kuluvan vuoden käyttötietojen perusteella lisämäärärahan tarpeeksi arvioidaan 600 000 000 mk.

1996 II lisämääräraha.....	600 000 000
1996 määräraha	2 700 000 000
1995 tilinpäätös.....	3 304 852 365
1994 tilinpäätös.....	2 193 861 258

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Korkeakoulut

21. *Korkeakoulujen toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin nettomäärärahaan myönnetään lisäystä 35 000 000 mk.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Teknillinen korkeakoulu oikeutetaan siirtämään 1 200 000 mk Aleksander ja Lucie Lampénin rahastolle.

Selvitysosa: Lisämäärärahasta 30 000 000 mk on tarkoitettu korkeakoulujen tutkimuslaitehankintoihin ja tieteellisten kirjastojen menoihin ja 3 800 000 mk aiheutuu valtion kiinteistölaitoksen perimien vuokrien tarkistuksista ja terveydenhuollon opettajankoulutuksen harjoittelun siirrosta momentilta 29.60.21.

Teknillisellä korkeakoululla on tarkoitus myydä korkeakoulun testamentilla saama kiinteistö. Testamentin tarkoituksen toteuttamiseksi

myyntituloa vastaava määrä palautetaan korkeakoululle ja korkeakoulu oikeutetaan siirtämään varat testamenttaajan nimelle perustetun rahaston käyttöön. Kiinteistön myyntitulo 1 200 000 mk on tuloutettu momentille 12.39.05.

1996 II lisämääräraha.....	35 000 000
1996 määräraha	5 055 275 000
1995 tilinpäätös.....	4 643 784 231
1994 tilinpäätös.....	4 025 481 892

87. *Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 33 500 000 mk.

Lisämäärärahaa saa käyttää Helsinkiin Viikin alueelle toteutettavan pääasiassa kirjastotiloja sisältävän Info-talon tilojen lunastamiseen Hel-

singin yliopiston käyttöön. Valtion kiinteistö-laitos oikeutetaan tekemään sopimus, jonka mukaan valtio lunastaa huoneistoalaltaan yhteensä enintään 6 700 m²:n suuruiset tilat, joiden hankintahinta arvonlisäveroineen on yhteensä enintään 70 000 000 mk.

Selvitysosa: Valtion ja Helsingin kaupungin välillä on tehty Viikin aluejärjestelyjä koskeva sopimus, jonka mukaan Helsingin kaupunki maksaa valtiolle alueluovutusten välirahana yhteensä 154 milj. mk neljässä erässä. Ensimmäistä neljänestä koskeva luovutuslaki (393/96) on tullut voimaan 15.6.1996, ja välirahan ensimmäinen neljännes korkoineen tuloutuu valtiolle vuoden 1996 aikana tulomomentille 12.39.05. Välirahaa käytetään Helsingin yliopiston toimitiloihin Viikin alueella.

1996 II lisämääräraha	33 500 000
1996 määräraha	93 300 000
1995 tilinpäätös	55 500 000
1994 tilinpäätös	58 480 000

88. Osakkeiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 250 000 mk. Määrärahaa saa käyttää CSC-Tieteellinen laskenta Oy:n osakkeiden lunastamiseen.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitettu yhtiöjärjestyksen mukaisen lunastusoikeuden käyttämiseksi, kun osakkaiden omistussuhteessa on tapahtunut olennainen muutos. Määräraha on siirtoa momentilta 29.19.27.

1996 II lisämääräraha	1 250 000
-----------------------------	-----------

19. Muut korkeakoulumenot

27. Korkeakoulujen yhteinen atk-toiminta (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 250 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siirrosta momentille 29.10.88.

1996 II lisämääräraha	—1 250 000
1996 määräraha	16 485 000
1995 tilinpäätös	13 450 000
1994 tilinpäätös	12 450 000

39. Opintotuki

52. Opintolainojen valtioneuvoston takaus ja korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista takausvastuunomista.

1996 II lisämääräraha	30 000 000
1996 määräraha	294 000 000
1995 tilinpäätös	423 408 910
1994 tilinpäätös	576 404 472

55. Opintoraha (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 80 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä ammatillisten oppilaitosten opiskelijamäärän lisääntymisen johdosta kasvaneesta opintorahan saajamäärästä.

1996 II lisämääräraha	80 000 000
1996 määräraha	2 878 800 000
1995 tilinpäätös	3 012 683 502
1994 tilinpäätös	2 623 554 167

43. Yleissivistävä koulutus

25. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää lukioiden opetusvälinehankintoihin.

1996 II lisämääräraha.....	10 000 000
1996 määräraha	8 828 000
1995 tilinpäätös.....	8 789 988
1994 tilinpäätös.....	8 812 000

31. Valtionosuus peruskouluopetuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 25 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä ennakoitua suuremmasta oppilasmäärän kasvusta.

1996 II lisämääräraha.....	25 000 000
1996 määräraha	4 962 600 000
1995 tilinpäätös.....	6 231 585 471
1994 tilinpäätös.....	6 454 449 273

51. Valtionapu yksityiseen yleissivistävään opetukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 900 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 1 800 000 mk aiheutuu Steiner-koulujen erillisten lukio-opetusta antavien yksikköjen valtionavusta ja 1 100 000 mk vieraskielisten koulujen ennakoitua suuremmasta oppilasmäärän kasvusta.

1996 II lisämääräraha.....	2 900 000
1996 määräraha	41 950 000
1995 tilinpäätös.....	38 993 951
1994 tilinpäätös.....	36 785 546

60. Ammattiopetus ja ammattikorkeakoulu

21. Valtion ammatillisten oppilaitosten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin nettomäärärahasta vähennetään 10 753 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennyksestä 8 300 000 mk aiheutuu siirrosta momentille 29.60.30 ammatillisen opettajankoulutuksen uudelleenjärjestelyn johdosta ja 2 453 000 mk momentille 29.10.21 terveydenhuollon opettajankoulutuksen harjoittelun järjestelyn johdosta.

1996 II lisämääräraha.....	—10 753 000
1996 I lisämääräraha.....	—60 000 000
1996 määräraha	756 330 000
1995 tilinpäätös.....	1 782 900 594
1994 tilinpäätös.....	2 539 626 390

25. Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakouluopetuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen tietotekniikka- ja muihin kehittämishankkeisiin sekä yhteyksien luomiseen yritysten ja teollisuuden kanssa.

keakoulujen tietotekniikka- ja muihin kehittämishankkeisiin sekä yhteyksien luomiseen yritysten ja teollisuuden kanssa.

1996 II lisämääräraha.....	20 000 000
1996 I lisämääräraha.....	3 400 000
1996 määräraha	29 205 000
1995 tilinpäätös.....	24 100 000
1994 tilinpäätös.....	14 185 000

30. Valtionosuus kunnallisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 8 300 000 mk.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää enintään 65 400 000 mk opetusministeriön määräämin perustein opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 38 §:n ja ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/95) 23 §:n mukaisina avustuksina talousarviossa yksilöityihin tarkoituksiin.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 29.60.21.

1996 II lisämääräraha.....	8 300 000
1996 I lisämääräraha.....	10 100 000
1996 määräraha	3 308 808 000
1995 tilinpäätös.....	2 500 310 273
1994 tilinpäätös.....	2 079 412 926

31. *Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (osa EU) (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu ennakoitua pienemmästä oppisopimusten määrästä.

1996 II lisämääräraha.....	—10 000 000
1996 määräraha	398 030 000
1995 tilinpäätös.....	312 338 829
1994 tilinpäätös.....	179 729 977

35. *Ammattiopetuksen valtionosuuksien ja -avustusten loppuerät (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 20 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu loppuerien ennakoitua pienemmästä määrästä.

1996 II lisämääräraha.....	—20 000 000
1996 määräraha	126 000 000
1994 tilinpäätös.....	26 279 100

50. *Valtionosuus yksityisten ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 18 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmasta opiskelijamäärän kasvusta.

1996 II lisämääräraha.....	18 000 000
1996 I lisämääräraha.....	4 300 000
1996 määräraha	241 862 000
1995 tilinpäätös	232 695 914
1994 tilinpäätös	231 109 126

51. *Valtionosuus ammatillisten erityisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmasta opiskelijamäärän kasvusta.

1996 II lisämääräraha.....	15 000 000
1996 määräraha	146 612 000
1995 tilinpäätös	152 938 568
1994 tilinpäätös	132 886 621

83. Arkistolaitos

21. *Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien kehittämis-, tutkimus- ja koulutus-hankkeiden rahoitusta varten.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha	—
1996 määräraha	54 384 000
1995 tilinpäätös.....	47 517 000
1994 tilinpäätös.....	35 073 885

88. Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen

21. *Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 200 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha aiheutuu akatemian muutosta uusiin vuokratiloihin.

1996 II lisämääräraha.....	1 200 000
1996 määräraha	127 910 000
1995 tilinpäätös	114 788 000
1994 tilinpäätös	115 646 000

90. Taiteen tukeminen

87. *Kiinteistöjen hankinta* (siirtomääräraha 1996 II lisämääräraha 1 000 000 3 v)
 Momentille myönnetään 1 000 000 mk.
 Määrärahaa saa käyttää varastotilan hankintaan Valtion taidemuseon käyttöön.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Pääluokan perusteluja täydennetään siten, että Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvien tehtävien johdosta hallinnonalalla saa olla lisäksi 1.11.1996 lukien 99 henkilötyövuotta.

01. Maa- ja metsätalousministeriö, maaseutuelinkeinopiirit ja EU:n rakennetuki

21. *Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 700 000 mk.

Selvitysosa: Euroopan yhteisen maatalouspolitiikan mukainen vientituki, interventiovarastointi, maidon tukiohjelmien ruuhkien purkaminen ja uusien maatalouden interventiojärjestelmien käyttöönotto edellyttävät lisävoimavarat.

1996 II lisämääräraha.....	4 700 000
1996 määräraha	101 284 000
1995 tilinpäätös	95 405 000
1994 tilinpäätös	71 186 000

61. *EU:n osallistuminen elintarviketalouden ja maaseudun rakennetoimenpiteisiin (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 590 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha aiheutuu Suomen LEADER-yhteisöaloiteohjelmaan Euroopan komission käsittelyssä tehdyistä tarkistuksista. Lisäyksestä 8 140 000 mk aiheutuu ohjelman rahoituskehyksessä Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosaston (EMOTR-O) rahoituksen lisäämisestä ja 1 450 000 mk EMOTR-O:n varoista Suomelle maksettavasta kansallisen LEADER-verkoston toimintaan osoitettavasta määrärahasta. Vastaavat vuonna 1996 tuloutuvat tulot on merkitty momentille 12.30.02. EMOTR-O:n rahoitusosuuden lisäys ei edellytä valtion rahoituksen lisäystä, koska valtion osuus kansallisesta julkisesta rahoituksesta supistuu aiemmin arvioidusta.

1996 II lisämääräraha.....	9 590 000
1996 määräraha	637 300 000
1995 tilinpäätös	624 600 000

31. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki (osa EU)

Selvitysosa: Maatalouden ympäristötuen tarve kasvaa vuonna 1996 Suomen ympäristöohjelmassa arvioitua ja sen mukaan mitoitettua varsinaisen talousarvion määrärahaa suurem-

maksi. Ympäristöohjelman mitoituksessa oli keskeisesti otettu huomioon Suomen pellonmetsitysohjelmalle (Suomen maatalouden metsätoimenpideohjelma) asetetut tavoitteet sekä EU:n

kesantojärjestelmä sellaisena kuin se oli ympäristöohjelmaa vuosina 1994—1995 laadittaessa. Näiden toteutuminen on kuitenkin poikennut selvästi arvioidusta.

Suomen maatalouden metsätoimenpideohjelman tuli vuonna 1995 hakemuksia 8 000 ha:n metsitystä vastaavasti eli 4 500 ha (36 %) vähemmän kuin tavoitteena oli. Metsityksen vähäisyyden johdosta viljelyssä on säilynyt siten yli 10 000 ha enemmän peltoa kuin arvioitiin, mikä lisää mm. ympäristötuen menoja. Toisaalta tämä vähentää pellonmetsitystuen tarvetta. Ympäristötuen lisätarvetta voidaan kattaa vähentämällä pellonmetsitystukeen osoitettuja määrärahoja.

EU on lieventänyt edelleen vuonna 1996 peltonkesannointia koskevia vaatimuksia maailman viljatilanteen johdosta ja kesannoitavan pellon määrä on supistunut Suomessa, minkä johdosta ympäristötuen perustuen tarve kasvaa huomattavasti.

Maatalouden ympäristöohjelma hyväksyttiin EU:n komissiossa loppusyksyllä 1995. Tämän johdosta ympäristötuen erityistukien hakeminen on varsinaisesti käynnistynyt vasta vuonna 1996. Vuonna 1995 erityistukea koskevia sitoumuksia tehtiin 85 milj. markan edestä, kun tarve vuonna 1996 arvioidaan 236 milj. markaksi. Viisivuotisen ohjelman toteuttamisen ja EU-osarahoituksen saamisen kannalta erityistukisopimukset tulisi tehdä ohjelmakauden alkupuolella.

41. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (EU) (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 78 500 000 mk.

Selvitysosa: Eräiden maatalouden alaan kuuluvien lakien kumoamisesta annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan maataloustuottajilta mahdollisesti liikaa perityn vientiosuuden takaisin maksu maataloustuottajille tai vastaavasti lisäperintä on toteutettava vuoden 1996 loppuun mennessä. Vuoden 1995 ensimmäisessä lisätalousarviossa arvioitiin, että vuonna 1994 maataloustuottajien vientivastuuta oli peritty 482 milj. mk liikaa, mikä määrä otettiin lisätalousarviossa lisäyksenä tälle momentille maataloustuottajille takaisin maksettavana osuutena. Vuoden 1994 vientituen määrä ylitti aiemman arvion. Tarkistettujen, lopullisten vientivastuulaskelmien mukaan vuonna 1994 maataloustuottajilta liikaa peritty määrä on 482 milj. markan sijasta 403,5 milj. mk. Tämän johdosta

78,5 milj. mk esitetään vähennettäväksi määrärahasta.

1996 II lisämääräraha.....	—78 500 000
1996 määräraha	4 400 000 000
1995 tilinpäätös.....	7 342 000 000
1994 tilinpäätös.....	3 884 485 046

45. Maatalouden ympäristötuki (osa EU) (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 37 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahaa mitoitettaessa vuoden 1996 talousarviossa arvioitiin vuodelta 1995 vuodelle 1996 siirtyväksi eräksi 180 000 000 mk, mikä määrä huomioonottaen käytettävissä olisi yhteensä 1 570 000 000 mk. Vuodelta 1995 vuodelle 1996 siirtyi kuitenkin vain 152 136 000 mk, jolloin vuonna 1996 käytettävissä olevat määrärahat ovat yhteensä 1 542 136 000 mk. Kun määräraha on varattu enintään 1 000 000 mk vesitaloudellisten toimenpiteiden suunnitteluun ja enintään 5 000 000 mk ympäristötuen toimeenpanosta valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen, maatalouden ympäristötuen maksamiseen käytettäväksi jää 1 536 136 000 mk. Vuoden 1996 ympäristötuen hakemusten perusteella ympäristötuen perustukeen arvioidaan tarvittavan 1 370 000 000 mk. Ympäristötuen erityistukeen jää käytettäväksi noin 200 000 000 mk. Maatalousmaan metsitystoimenpiteiden tavoitteita hitaampi toteutuminen on osasympäristötuen tarpeen kasvu. EU rahoittaa puolet ja enintään 135 milj. ecua eli noin 800 000 000 mk maatalouden ympäristötukiohjelman mukaisista menoista.

1996 II lisämääräraha.....	37 000 000
1996 määräraha	1 390 000 000
1995 tilinpäätös.....	1 570 000 000

47. Maatalousyrittäjien luopumistuki ja pellonmetsitystuki (EU) (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 38 500 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu maatalousmaan metsityksen Suomen maatalouden metsätoimenpideohjelmassa arvioitua hitaammasta toteuttamisesta (v. 1995 tavoite 12 500 ha, toteutuma n. 8 000 ha, v. 1996 tavoite 14 000 ha, mikä ei toteutune). Vuonna 1996 maatalousmaan metsitykseen arvioidaan tarvittavan 68 000 000 mk. Kun käytettävissä on vuodelta 1995 siirryneitä varoja 16 500 000 mk ja vuonna 1996 budjetoituja varoja 90 000 000 mk eli yhteensä 106 500 000 mk, määrärahaasta voi-

daan vähentää 38 500 000 mk. EU:n osarahoitusosuus pellonmetsitystuesta on puolet. Vastaavasti on vähennetty EU:n osuutta momentilla 12.30.01.

1996 II lisämääräraha.....	—38 500 000
1996 määräraha	274 000 000
1995 tilinpäätös.....	80 000 000

32. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen (osa EU)

60. Siirto interventiorahastoon (EU)

Momentilta vähennetään 75 000 000 mk.

Selvitysosa: Liittymissopimuksen 145 artiklan mukaan uusi jäsenmaa joutuu omalla kustannuksellaan poistamaan markkinoilta jäsenyytilanteessa olleet ns. epänormaalit varastot. Näistä aiheutuvat menot ovat arvioitua pienemmät eli noin 15 000 000 mk. Interventiorahaston

korko- ja muut menot, joita vastaavia tuloja ei EU:n säädösten mukaan tulouteta interventiorahastolle, ovat arvioitua pienemmät eli noin 20 000 000 mk.

1996 II lisämääräraha.....	—75 000 000
1996 määräraha	110 000 000
1995 tilinpäätös.....	10 193 435

33. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen (osa EU)

49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (osa EU) (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 1996 korkotukilainoja saa hyväksyä enintään 400 000 000 mk.

Momentin määräraha ei tämän johdosta muutu.

Selvitysosa: Vuoden 1996 talousarvion mukaan korkotukilainoja saa hyväksyä enintään 850 000 000 mk. Maatilatalouden rahoitustoi-

minnan viivästymisen johdosta korkotukilainoja ei voida myöntää täyttä määrää vastaavasti vuonna 1996.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 I lisämääräraha.....	—25 000 000
1996 määräraha	219 500 000
1995 tilinpäätös.....	199 608 578
1994 tilinpäätös.....	177 209 145

83. Kasvintuotannon tarkastuskeskus

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu maa- ja metsätalousministeriön tarkastuskeskukselle antamista selvitys-, tutkimus-, seuranta- ja suunnittelutoimeksiannoista. Maksullista toimintaa laajennetaan edelleen siten, että laitoksen toiminnasta aiheutuvat muut kuin edellä

mainitut menot voidaan kattaa maksullisen toiminnan tuloilla.

Valvonnan edellyttämien tarkastus- ja muiden viranomaispalveluiden maksuista kertyvät tulot on merkitty momentille 12.30.83.

1996 II lisämääräraha.....	4 000 000
1996 määräraha	35 600 000
1995 tilinpäätös.....	32 064 000
1994 tilinpäätös.....	27 575 000

85. Vesivarojen käyttö ja hoito (osa EU)

77. *Vesistö- ja vesihuoltotyöt (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu etenkin Itä-Suomessa sijaitseviin kiireellisiin pienehköihin vesihuoltotöihin alueen vaikean työllisyystilanteen helpottamiseksi.

1996 II lisämääräraha	10 000 000
1996 määräraha	73 000 000
1995 tilinpäätös.....	49 650 000
1994 tilinpäätös.....	82 300 000

86. Metsätalous (osa EU)

25. *Metsäpuiden jalostus ja siemenhuolto* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 mk.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Pohjois-Suomen metsäpuiden siemenhankinnasta aiheutuvien menojen maksamiseen maa- ja metsätalousministeriön tarkemmin määräämin perustein.

Selvitysosa: Määräraha on muutettu kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi. Pohjois-Suomen männyn siemenvarastot ovat loppumassa. Määrärahalla on tarkoitus kerätä Oulun ja Lapin läänien alueelta syksyllä 1996 ja vuonna 1997 männyn ja vähäisessä määrin myös kuusen siementä. Määrärahaa on tarkoitus käyttää myös siementen jälkikypsyttämiseen. Siemenhankinnan työllisyysvaikutus on 80 henkilötyövuotta. Siemenhankinnan menoja vastaavat tulot tuloutetaan valtiolle siementen myynnistä saatavina tuottoina 10—15 vuoden aikana.

1996 II lisämääräraha	15 000 000
1996 määräraha	20 070 000
1995 tilinpäätös.....	20 996 583
1994 tilinpäätös.....	22 522 394

42. *Valtionapu metsätalouden edistämisen ja valvontaorganisaatioille (osa EU)*

Momentille myönnetään lisäystä 19 377 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta enintään 226 627 000 mk on valtionapua metsätalouden edistämisen ja valvontaorganisaatioille, ja että valtionavusta saa käyttää enintään 100 000 mk puutavaranmittauslain (364/91) 44 §:ssä mainittuihin menoihin myönnettävien valtionapujen ja enintään

12 100 000 mk EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta rahoitettavien hankkeiden kansallisen osuuden maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 9 377 000 mk johtuu siitä, että organisaatioita muutettiin 1.3.1996 ja aikaisemmat metsälautakunnat ja metsäkeskukset joutuivat palauttamaan ajanjaksolle 1.1.—29.2.1996 liikaa maksetut valtionavun ennakot. Palautettua määrärahaa ei voida kirjata momentin hyvitykseksi, vaan se tulee tulouttaa valtiolle. Näin ollen palautettua määrärahaa ei voida myöntää 1.3.1996 toimintansa aloittaneille metsäkeskussille ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolle.

Lisämäärärahan tarpeesta 10 000 000 mk johtuu metsätalouden edistämisen ja valvontaorganisaatioiden lisääntyneistä tehtävistä ja organisaatioiden heikosta tilanteesta.

1996 II lisämääräraha.....	19 377 000
1996 I lisämääräraha.....	—
1996 määräraha	212 250 000
1995 tilinpäätös	230 566 000
1994 tilinpäätös	272 400 000

44. *Metsänparannustuki (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta enintään 177 500 000 mk on valtiontukea metsänparannustöihin ja että valtiontuesta saa käyttää enintään 35 000 000 mk Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain mukaisesti menoihin myönnettävän valtion tuen maksamiseen ja että vuonna 1996 saa hyväksyä lakien mukaisten tukien piiriin hankkeet, joiden valtiontuki on enintään 205 000 000 mk.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Lisäys Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain mukaisiin töihin on 3 000 000 mk. Lisäys on tarpeen, jotta kahden viime vuoden aikana lisääntyneiden hakkuiden seurauksena ei syntyisi uudistamisrastejä ja tarkoitukseen tuotetut taimet tulisivat ajallaan käytetyiksi. Talousarvion mukaan vuonna 1996 saa hyväksyä lakien mukais-

ten tukien piiriin hankkeet, joiden valtiontuki on enintään 177 500 000 mk. Myöntämisvaltuuden lisääminen 27 500 000 markalla on tarpeen, jotta syyskaudella voitaisiin käynnistää taimikonhoito- ja nuoren metsän kunnostustöitä ja ettei määrärahaa ja työllistämismahdollisuuksia jäisi käyttämättä.

Vuosien 1994—1996 myöntämisvaltuuksista arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja seuraavasti, milj. mk:

	1996	1997	1998	1999	2000-
Vuoden 1996 valtuuksista.....	97,5	76	20	6,5	5
Aiemmistä valtuuksista	80,0	40	11	5,0	—
Yhteensä	177,5	116	31	11,5	5

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 I lisämääräraha	10 000 000
1996 määräraha	195 000 000
1995 tilinpäätös	197 500 000
1994 tilinpäätös	221 881 246

95. Metsähallitus

Luvun perustelujen kohtaa 1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet muutetaan siten, että vuonna 1996 maaomaisuuden luovuttamisesta saatavat myyntitulot käytetään luonnonsuojelualueiden hankintaan ja siten, että Metsähallituksen hallinnassa olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta käytetään vaihtomaina suojelualueiden hankintaan noin 180 milj. markan arvosta. Lisäksi luvun perusteluja täydennetään siten, että Metsähallituksen peruspääomaa korotetaan 16,2 milj. markalla.

Luvun perustelujen kohtaa 2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet muutetaan siten, että Metsähallituksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 1996 enintään 230 milj. mk.

Selvitysosa: Talousarvion mukaan maaomaisuuden luovuttamisesta saatavista myyntituloista noin puolet käytetään luonnonsuojelualueiden hankintaan. Talousarvion mukaan Metsähallituksen hallinnassa olevaa, valtion maa- ja vesiomaisuutta käytetään vaihtomaina suojelualueiden hankintaan noin 60 milj. markan arvosta. Näiltä osin talousarviota esitetään

muutettavaksi hallituksen 4.6.1996 talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa hyväksymän luonnonsuojelun kokonaisrahoitusohjelman rahoittamiseksi. Maaomaisuuden luovuttamisesta saatavien myyntitulojen tarkistettu arvio on 50 milj. mk, joka on tarkoitus käyttää kokonaan luonnonsuojelualueiden hankintaan. Maa- ja vesiomaisuutta esitetään käytettäväksi vaihtomaina 120 milj. mk enemmän luonnonsuojelualueiden hankintaan.

Talousarvion mukaan Metsähallituksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 1996 enintään 130 milj. mk. Metsähallituksen investointeihin tarvitaan tarkistettujen suunnitelmien mukaan 200 milj. mk, mistä on varattu maa- ja vesirakennusinvestointeihin 22 milj. mk, kaluston hankintaan 14 milj. mk, talonrakentamisinvestointeihin 9 milj. mk sekä muihin investointeihin 5 milj. mk, kiinteistörakenteen parantamiseen 100 milj. mk ja luonnonsuojelualueiden ostoon liittyvien maa- ja vesialueiden hankintaan 50 milj. mk. Erittelemättömiin investointeihin jää tällöin 30 milj. markan valtuus.

Yleisistä vesialueista annetun lain (98/95)

perusteella Metsähallituksen hallintaan siirretyt yleiset vesialueet on arvostettu noudattaen liikelaitoksen aloittavan taseen 1.1.1994 mukaisia maa- ja vesiomaisuuden arvostusperiaatteita. Yleisten vesialueiden arvo on yhteensä arviolta 1 693,9 milj. mk, mistä yhteiskunnallisten teh-

tävien omaisuudeksi siirtyvien osuus on 1 652,0 milj. mk, kansallisomaisuudeksi siirtyvän osuus 25,7 milj. mk ja liiketoimintaan sisällytettävien osuus 16,2 milj. mk. Liiketoimintaan sisällytettävät alueet edellyttävät peruspääoman korotamista, mikä vaatii eduskunnan päätöstä.

99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot

66. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää Suomen kansainvälisille organisaatioille maksettavien jäsenmaksujen lisäksi myös muiden kansainvälisten sitoumusten edellyttämiin siirtoihin ulkomaille.

Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha	—
1996 määräraha	13 600 000
1995 tilinpäätös	10 411 775
1994 tilinpäätös	13 193 127

Pääloukka 31

LIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

24. Tielaitos

77. *Tieverkon kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää Vt 5 Koskenmylly-Seppälänjoki -hankkeen rahoitukseen. Hankkeen kustannusarvio on 34 000 000 mk ja sen tulisi olla valmis liikenteelle vuonna 1998. Hankkeeseen ei ole aiemmin budjetoitu määrärahaa. Moottoriväylähanke Vierumäki-Lusi on viimeistelyvaiheessa. Tämä hanke sisältää myös välin Lusi-Koskenmylly parantamisen Mikkelin suuntaan mm. varalaskupaikan järjestelyjen vuoksi. Tästä eteenpäin valtatie 5 on kapea ja näkemäolosuhteiltaan huono. Ohitusmahdollisuuksia ei ole - jopa vaadittavat pysähtymisnäkemät alittuvat. Keskimääräinen liikenne on 5 200 autoa/vrk ja liikenne jonoutuu usein pahoin. Hanke Kos-

kenmylly-Seppälänjoki käsittää tien linjauksen uusimisen 6,5 km matkalla sisältäen myös kolme ohituskaistaa ja yhden eritasoliittymän. Hankkeen H/K-suhde on 1,5.

1996 II lisämääräraha	30 000 000
1996 I lisämääräraha	—19 711 000
1996 määräraha	944 900 000
1995 tilinpäätös	845 000 000
1994 tilinpäätös	1 251 950 000

87. *Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 14 500 000 mk.

1996 II lisämääräraha	14 500 000
1996 määräraha	150 000 000
1995 tilinpäätös	179 962 764
1994 tilinpäätös	201 851 762

30. Merenkululaitos

21. *Toimintamenot (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahään 20 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua ankaramman talven jäänmurtotoiminnalle aiheuttamista lisämenoista.

1996 II lisämääräraha.....	20 000 000
1996 I lisämääräraha.....	—
1996 määräraha	514 687 000
1995 tilinpäätös	486 672 000
1994 tilinpäätös	485 753 000

77. *Väylätyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden rahoittamiseen varattua 3 425 000 markan määrärahaa saa käyttää kokonaan kansallisesti rahoitettavien hankkeiden rahoittamiseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha	—
1996 I lisämääräraha	—
1996 määräraha	83 200 000
1995 tilinpäätös	34 800 000
1994 tilinpäätös	75 510 000

32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

46. *Saimaan jäänmurron avustaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 mk.

Selvitysosa: Momentti on muutettu kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Lisämääräraha käytetään talvikauden 1996—97 avustusten maksamiseen.

1996 II lisämääräraha	300 000
1996 määräraha	300 000
1995 tilinpäätös	300 000

55. Viestinnän korvaukset ja avustukset

41. *Sanomalehdistön tuki*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että puolueille niiden lehdistön tukemiseen myönnettyä määrärahaa saa käyttää myös lehdistöä vastaavan sähköisen julkaisu toiminnan tukemiseen samojen jakoperusteiden mukaan kuin puoluelain 9 §:ssä tarkoitettua avustusta.

Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha	—
1996 määräraha	80 000 000
1995 tilinpäätös	79 475 000
1994 tilinpäätös	89 875 000

58. Radanpito

21. *Ratahallintokeskus ja perusradanpito (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä nettomäärärahään 200 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että momentin määrärahaa saa käyttää

EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien valtion hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen. Määräraha on varattu 187 000 mk kansallista rahoitusta varten.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käytettäväksi perusradanpidon menoihin.

1996 II lisämääräraha.....	200 000 000
1996 I lisämääräraha.....	8 000 000
1996 määräraha	1 410 000 000
1995 tilinpäätös	1 471 000 000
1994 tilinpäätös	1 316 000 000

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot

22. Tutkimus ja kehittäminen (osa EU) (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 600 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys vastaa EU:n maksamaa ennakkkoa TEN-hankkeiden selvitysmenoihin. Momentille 12.31.99 tuloutetaan EU:n suorittama TEN-hankkeiden rahoitus.

1996 II lisämääräraha	2 600 000
1996 I lisämääräraha	1 892 000
1996 määräraha	30 000 000
1995 tilinpäätös	26 000 000
1994 tilinpäätös.....	13 000 000

Pääloukka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Pääloukan perusteluja muutetaan kokonaishenkilöstömäärän osalta siten, että hallin-

nonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1996 enintään 2 986 henkilötyövuotta.

01. Kauppa- ja teollisuusministeriö

60. Siirto valtion ydinjätehuoltorahastoon (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 22 208 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu siitä, että Teollisuuden Voima Oy:n lopullinen rahastotavoite 2 914 milj. mk oli suurempi kuin arvioitu 2 892 milj. mk, joten yhtiölle ei tullut palautusta ydinjätehuoltorahastosta.

1996 II lisämääräraha.....	—22 208 000
1996 määräraha	23 000 000
1995 tilinpäätös.....	766 252
1994 tilinpäätös.....	461 940

92. Korvaus valtion ydinjätehuoltorahastolle (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 1 990 000 mk.

1996 II lisämääräraha.....	—1 990 000
1996 määräraha	70 000 000
1995 tilinpäätös	60 987 909
1994 tilinpäätös	66 041 867

32. Patenti- ja rekisterihallitus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
1 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisen järjestöjen jäsenmaksuihin ja teknisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseen tarkoitettuihin ja kansainväliseen toimintaan liittyviin projekteihin.

Momentilta palkattava henkilöstö ei sisälly pääloukan henkilöstön enimmäismäärään.

Selvitysosa: Nettobudjetoitavina maksullisen toiminnan tuloina on otettu huomioon patent-

ti-, tavaramerkki-, mallioikeus-, hyödyllisyysmallioikeus-, kaupparekisteri-, säätiörekisteri-, yritysikiinnitys- ja tilinpäätösasiakirjatulot sekä liiketaloudellisesta toiminnasta aiheutuvat tulot, jotka on kuluva vuoden talousarviossa budjetoitu momentille 12.32.32.

Lisämäärärahaatarve aiheutuu arvioitujen tulojen vähentymisestä sekä toimitalohankkeen menojen aientumisesta vuodelle 1996.

1996 II lisämääräraha.....	1 900 000
1994 tilinpäätös.....	—13 571 886

40. Geologian tutkimuskeskus

28. *Maksullinen palvelutoiminta* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 57 henkilötyövuotta vastaava henkilöstömäärän palkkaamiseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Henkilötyövuosien lisäys aiheutuu tutkimuskeskuksen maksullisen palvelutoiminnan asiakas- ja tilauskannan muutoksista.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 määräraha.....	18 000 000
1995 tilinpäätös.....	14 618 478
1994 tilinpäätös.....	13 220 165

41. Turvatekniikan keskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentilta vähennetään 11 100 000 mk.

Selvitysosa: Momentin määrärahaa vähennetään 31.10.1995 toimintansa päättäneen teknillisen tarkastuskeskuksen momentilla 32.39.21 vuodelta 1995 säästynyt ja turvatekniikan

keskuksen käyttöön vuodelle 1996 siirtynyttä määrärahaa vastaavalla määrällä.

1996 II lisämääräraha.....	—11 100 000
1996 määräraha.....	63 077 000
1995 tilinpäätös.....	12 194 000

42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus

89. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää perustettavan osakeyhtiön osakkeiden merkitsemiseen.

Selvitysosa: Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen Espoon Otaniemessä sijaitsevaa tutkimusreaktoria on ryhdytty hyödyntämään myös

lääketieteellisissä hankkeissa. Kehitystyön jatkon varmistamiseksi on tarkoitus perustaa keskeisten osapuolten yhteisesti omistama yhtiö, jonka osakepääomaan tutkimuskeskus käyttää enintään 1 000 000 mk.

1996 II lisämääräraha.....	1 000 000
----------------------------	-----------

44. Teknologian kehittämiskeskus

Selvitysosa: Tarkoituksena on, että teknologian kehittämiskeskuskulle osoitettavien 170 milj. markan myöntämismaksatusten sisällytetään tutkimusrahoituksen kasvuo-ohjelmaan, jota talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi 6.9.1996.

23. *Soveltava tekninen tutkimus (osa EU) (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämismaksatusten vuonna 1996 on 533 199 700 mk.

Selvitysosa: Myöntämismaksatusten 100 000 000 markan lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 5 000 000 mk vuonna 1996, 50 000 000 mk vuonna 1997 ja 45 000 000 mk vuonna 1998.

1996 II lisämääräraha.....	5 000 000
1996 I lisämääräraha.....	—
1996 määräraha	459 000 000
1995 tilinpäätös	415 249 361
1994 tilinpäätös	349 172 348

40. *Tuotekehitysavustukset (osa EU) (arviomääräraha)*

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 1996 uusia avustuksia saa hyväksyä enintään 646 555 700 mk.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Myöntämismaksatusten 70 000 000 markan lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 40 000 000 mk vuonna 1997 ja 30 000 000 mk vuonna 1998.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 I lisämääräraha.....	25 000 000
1996 määräraha	677 000 000
1995 tilinpäätös	529 823 577
1994 tilinpäätös	251 182 559

49. Kera Oy

42. *Korkotuki Kera Oy:lle (arviomääräraha)*

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Kera Oy saa myöntää vuonna 1996 pienten ja keskiuurten yritysten investointien ja käyttöpääoman rahoittamiseen yhteensä enintään 1 400 000 000 mk.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Nykyisellä kysynnän tasolla Kera Oy:n riskilainoja ei voida riittävästi myöntää loppuvuodesta 1996 ilman 100 000 000 markan myöntämismaksatusten lisäystä. Pk-yritysten investoinnit ovat vilkastuneet, minkä vuoksi luottojen kysyntä Kera Oy:ltä on voimakkaasti lisääntynyt. Kuluvan vuoden investointi- ja käyttöpääomalinjojen myöntämismaksatusten on käytetty jo lähes 70 %. Erityislainoista Kera Oy:n uuden pienlajan voimakas kysyntä on osaltaan lisännyt myöntövaltuuden käyttöä.

Myöntämismaksatusten korotuksella on merkittävä työllisyysvaikutus. Myöntämismaksatusten lisäyksestä ei aiheudu valtiolle menoja vuonna

1996, mutta vuodesta 1997 alkaen yhteensä 15—20 000 000 mk.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 määräraha	235 000 000
1995 tilinpäätös	209 144 393
1994 tilinpäätös	185 605 501

43. *Luotto- ja kurssitappioiden korvaaminen (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 30 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu siitä, että Kera Oy:n luottotappiot kuluvana vuonna ovat ennakoitua pienemmät.

1996 II lisämääräraha.....	—30 000 000
1996 määräraha	164 000 000
1995 tilinpäätös.....	230 000 000
1994 tilinpäätös.....	296 000 000

88. *Kera Oy:n osakepääoman korottaminen*

Momentille myönnetään 75 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston

määrämin perustein niiden Kera Oy:n osakkeiden merkintään ja maksamiseen, jotka valtio merkitsee yhtiön osakepääoman korotuksen yhteydessä.

Selvitysosa: Kera Oy:n osakepääoman korot-

taminen on tarpeen yhtiön vakavaraisuuden parantamiseksi.

1996 II lisämääräraha 75 000 000
1994 tilinpäätös..... 75 000 000

50. Teollisuuden ja sitä palvelevan tutkimuksen edistäminen

46. *Avustus telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että avustuksia saa myöntää yhteensä enintään 6 000 000 000 markan arvoisiin alusten rakentamis- ja peruskorjaussopimuksiin eli lisäystä 4 000 000 000 mk. Avustusta saa myöntää enintään Euroopan unionin komission päättämän prosenttimäärän aluksen sopimushinnasta, joka on 31.12.1996 saakka enintään 9 %, kuitenkin enintään 500 000 000 markan sopimushinnan osalle.

Selvitysosa: EU:n piirissä telakkateollisuudelle myönnettäviä tukia sääntelee niin sanottu 7. laivanrakennusdirektiivi. Direktiivi mahdollistaa vuosittain hyväksytyyn enimmäismäärään rajoittuvan suoran tuotantotuen antamisen EU-maan telakkateollisuudelle. Jotta Suomen telakkateollisuuden kilpailuedellytykset suhteessa EU-kilpailijoihin turvataan, ehdotetaan EU-tukijärjestelmän käytön jatkamista myös Suomessa. EU:n laivanrakennusdirektiivin voimassaoloaika on jatkettu 31.12.1997 asti. Mikäli OECD:ssä hyväksytty telakkatuet kieltävä sopimus tulee kuitenkin voimaan tätä aikaisemmin, 7. laivanrakennusdirektiivin soveltaminen lakkaa samasta ajankohdasta alkaen. Vastavasti Suomen tukijärjestelmä olisi voimassa 31.12.1997 saakka, kuitenkin enintään OECD:n sopimuksen voimaantuloon saakka.

Tukijärjestelmä perustuisi EU:n 7. laivanrakennusdirektiiviin ja koskisi sellaisia alustilauksia, joista on tehty tarjous 1.10.1996 jälkeen ja alus luovutetaan viimeistään vuoden 1999 loppuun mennessä. Alusten rakentamisen ja peruskorjausten osalta avustuksen enimmäismäärä voisi olla enintään Euroopan unionin komission päättämä prosenttimäärä sopimushinnasta. Kauppa- ja teollisuusministeriöllä olisi tukea myöntäessään harkintavaltaa tukiprosentin

osalta siten, että tukitaso arvioidaan hankekohteisesti.

Myös tuen myöntämiselle on tarkoitus kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä asettaa eräitä perusteita, joiden nojalla tuen enimmäismäärää ja myöntämistarvetta voidaan harkita. Avustuksen myöntämisessä tullaan ottamaan huomioon myös mahdollisten muiden tukijärjestelmien puitteissa annetut avustukset. Tuen maksaminen jaksotetaan aluksen valmistuksen mukaisesti.

Tarkoituksena on sisällyttää vuoden 1997 talousarvioon vastaava valtuus siten, että vuosina 1996 ja 1997 avustusten kohteena olevien sopimusten yhteismäärä on enintään 6 mrd mk.

Tilausten työllistävä vaikutus arvioidaan 8000—9000 miestyövuodeksi.

Lisämyöntämisvaltuuden käytöstä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja vuonna 1996 30 000 000 markkaa, vuonna 1997 120 000 000 markkaa, vuonna 1998 100 000 000 markkaa ja vuonna 1999 100 000 000 markkaa.

Laivakauppoihin 30.9.1996 mennessä myönnettävä tuki tullaan maksamaan neljässä erässä siten, että 10 % tuesta maksetaan sopimusta allekirjoitettaessa, 30 % aluksen rakennustöitä aloitettaessa, 30 % aluksen vesille laskun yhteydessä ja 30 % aluksen luovutuksen tapahduttua. On todennäköistä, että mikäli kuluvan vuoden ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnettyjen valtuuksien perusteella suunniteltu avustummäärä sidotaan 30.9.1996 mennessä, tulee tästä tuesta maksettavaksi 60 000 000 mk vuoden 1996 aikana. Tästä aiheutuu 10 milj. markan lisämäärärahan tarve.

1996 II lisämääräraha 40 000 000
1996 I lisämääräraha..... 50 000 000

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 350 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston määräämin perustein niiden osakkeiden mer-

kintähinnan maksamiseen, joita valtio merkitsee valtionyhtiöiden osakeanneissa. Määrärahaa saa käyttää myös muista tarpeellisista osakejärjestelyistä aiheutuvien osakehankintamenojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää valtionyhtiöiden yksityistämiseen liittyvien menojen maksamiseen.

Valtioneuvosto saa hyväksyä omistusjärjestelyjä, joiden seurauksena luovutaan valtion kahden kolmanneksen määräenemmistöasemasta Imatran Voima Oy:ssä kuitenkin määräysvalta tässä yhtiössä säilyttäen ja joiden seurauksena voidaan luopua valtion omistuksesta kokonaan Finavitec Oy:ssä ja vuoden 1997 alusta lähtien Vihtavuori Oy:ssä.

1996 II lisämääräraha.....	350 000 000
1995 tilinpäätös	200 000 000
1994 tilinpäätös	300 000 000

89. *Sijoitukset valtion pääomasijoitusyhtiöön* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 50 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahaa käytetään uusiin oman pääoman ehtoihin sijoituksiin. Suomen Teollisuussijoitus Oy:n toiminta on saatu käyntiin ja erityisesti alkavien teknologiayritysten rahoittamiseen tarvitaan lisämäärärahoja. Alueellisesti hajautettujen rahastojen ohella alkavien teknologiayritysten rahoitusta on tarkoitus tukea myös valtakunnallisten rahastojen kautta. Teollisuuden rakenteen kehittäminen edellyttää myös suuryrityksistä irtaantuvien uusien pk-yritysten rahoittamista. Teollisuussijoituksen toiminta perustuu liiketaloudellisiin periaatteisiin.

1996 II lisämääräraha.....	50 000 000
1996 I lisämääräraha.....	30 000 000
1994 tilinpäätös	320 000 000

51. Yritystoiminnan investointi- ja kehittämistuet

49. *Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 125 000 000 mk EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien ohjelmien sisältämien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta.

Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Muutos aiheutuu pelkästään kansallisten yritystukihankkeiden arvioitua suuremmasta määrärahatarpeesta.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 määräraha	456 000 000
1995 tilinpäätös	553 979 574
1994 tilinpäätös	477 986 670

55. Energiatalous

40. *Energiatuki (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 1996 annettavien avustussitoumusten enimmäismäärä on yhteensä 90 000 000 mk, mistä 12 000 000 mk EU:n aluekehitysrahaston rahoittamiin hankkeisiin.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 5 000 000 mk vuonna 1996, 15 000 000 mk vuonna 1997 ja 10 000 000 mk vuonna 1998.

1996 II lisämääräraha.....	5 000 000
1996 määräraha	198 000 000
1995 tilinpäätös	139 925 950
1994 tilinpäätös	98 743 369

41. *Avustukset maaseudun sähköistämiseen*

Momentille myönnetään 3 650 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Enontekiön ja Muonion Suomen kantaverkkoon liittämiseksi tarvittujen investointien avustamiseen sekä saaristokohteiden uudissähköistykseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n rakennerahastoista rahoitettavia ohjelmia toteutettavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen.

Selvitysosa: Enontekiön ja Muonion liittämiseksi kantaverkkoon on aikaisemmin myönnetty vuoden 1992 kolmannessa lisätalousarviossa tarkoitukseen osoitettu 37 000 000 markan avustus. Nyt osoitettavalla lisärahoituksella valtionavustusta on tarkoitus myöntää siten, että se kattaa 90 % Enontekiön kunnalle ja Muonion

sähkösuuskunnalle hankkeesta aiheutuneista kustannuksista. Määrärahalta avustetaan lisäksi saaristoalueella sijaitsevien talouksien sähköistämistä.

1996 II lisämääräraha 3 650 000

80. Matkailun edistämiskeskus

Selvitysosa: Vuonna 1991 alkaneessa MEKin organisaatiouudistuksessa keskeisenä tavoitteena oli MEKin silloisten tuotannollisten toimintojen yhtiöittäminen tai yksityistäminen. Tällä hetkellä MEKin esitetuotannosta vastaa osakkuusyhtiö Comma Finland Oy, maksullisista palveluista saksankielisessä Euroopassa Nord Info GmbH ja Skandinaviassa Finnova Ab.

Matkailualan tutkimus- ja koulutustoiminta on ollut varsin hajanaista. Nyt kuitenkin Suomen Matkailun Kehitys Oy (SMAK), jonka omistaa Matkailun tutkimus- ja koulutuskeskus ry, sekä Haaga-Instituutti (Haagan matkailu-, majoitus- ja ravintola-alan ammattikorkeakoulu) ovat päättäneet keskittää resurssiaan. Tämä tapahtuu siten, että Haaga-Instituutin säätiö tulee SMAKin osakkaaksi 51 %:n osuudella. Näin muodostetaan voimakas osaamis- ja resurssikeskittymä, jolla on nykyistä hajanaista järjestelmää selvästi paremmat mahdollisuudet

toimia alan kotimaisissa ja kansainvälisissä projekteissa.

Osapuolet ovat tarjonneet MEKille mahdollisuutta osallistua uusitun yhtiön toimintaan ja hallintoon siten, että Suomen valtio (MEK) tulisi yhtiön osakkaaksi 5 %:n osuudella. Yhtiön osakkaana MEK voi yhdessä muiden osakkaiden kanssa ohjata Suomen matkailun kehittämisprojekteja kokonaisedun kannalta optimaaliseen suuntaan.

89. *Muut finanssisijoitukset* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Matkailun Kehitys Oy:n osakkeiden lunastamiseksi valtiolle.

1996 II lisämääräraha 200 000

85. Ulkomaankaupan edistäminen

40. *Yritysten kansainvälistyminen (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 000 mk.

Lisämäärärahaa saa käyttää yrityskohtaisiin kansainvälistymishankkeisiin erityisesti EU:n tavoitealueiden ulkopuolisilla ns. nolla-alueilla. Lisämäärärahaa saa käyttää myös yleiseen Suomi-kuva tiedottamiseen liittyviin hankkeisiin sekä suomalaisten vaikuttajien ja korkean tason valtuuskuntien vierailuihin liittyviin imagokampanjoihin.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että uusia avustuksia saa myöntää vuonna 1996 210 000 000 mk, josta 30 000 000 mk EU:n

aluekehitysrahaston hankkeisiin, 6 000 000 mk sosiaalirahaston hankkeisiin ja 50 000 000 mk elintarviketeollisuuden ja sitä tukevien toimialojen sopeuttamiseksi EU:n jäsenyyteen.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja vuonna 1996 7 000 000 mk ja vuonna 1997 3 000 000 mk.

1996 II lisämääräraha..... 7 000 000
 1996 I lisämääräraha..... 20 000 000
 1996 määräraha 267 000 000
 1995 tilinpäätös 206 424 596
 1994 tilinpäätös 233 703 081

41. *Avustus ulkomaankauppaa edistävälle järjestöille*

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahaa on tarkoitus käyttää Ulkomaisten Investointien Edistämisyksikön laajan kolmivuotisen ohjelman käynnistämiseen liittyviin kuluihin.

1996 II lisämääräraha	3 000 000
1996 I lisämääräraha	—
1996 määräraha	20 600 000
1995 tilinpäätös	19 900 000
1994 tilinpäätös	22 116 000

88. *Sijoitukset julkisesti tuettujen vientiluottojen korontasausyhtiöön* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää julkisesti tuettujen vientiluottojen korontasausjärjestelmän hallinnointia varten perustettavan uuden valtionyhtiön osakepääoman maksamiseen ja muuhun

oman pääoman ehtoiseen rahoitukseen yhtiössä sekä mahdollisten vaihtovelkakirjalainojen merkintähinnan maksamiseen.

Selvitysosa: Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi julkisesti tuettujen vientiluottojen korontasausyhtiöstä. Yhtiön tarkoituksena on toimia Suomesta tapahtuvan viennin rahoituksen edistämiseksi ja kehittämiseksi ensisijaisesti hallinnoimalla julkisesti tuettuun luotonantoon liittyvää korontasausjärjestelmää. Yhtiön tehtävänä on muun muassa tehdä julkisesti tuettuun luotonantoon liittyvät korontasaus sopimukset valtion ja luottolaitosten välillä ja välittää valtion varoista maksettava korkotuki ja valtiolle maksettava korkohyvitys valtiokonttorin ja luottolaitosten välillä.

Yhtiö on kokonaan valtion omistama. Yhtiön toiminnasta aiheutuvat kustannukset on tarkoitus kattaa yhtiön oman pääoman tuotolla, yhtiön perimillä maksuilla ja valtion korontasaus sopimuksen nimellisarvon perusteella maksamalla hallinnointipalkkiolla.

1996 II lisämääräraha	20 000 000
-----------------------------	------------

Pääloukka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

08. Kansanterveyslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 3 700 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kahden rakennushallinnosta siirretyn henkilön palkkauksesta aiheutuvista menoista, Turun toimipisteen vuokramenojen oikaisusta ja Kan-

santerveyslaitoksen uudisrakennuksen vuokramenoista.

1996 II lisämääräraha	3 700 000
1996 määräraha	150 432 000
1995 tilinpäätös	147 451 000
1994 tilinpäätös	140 885 000

15. Perhekustannusten tasaus

52. *Lapsilisät* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä sisaruskorotuksia sekä yksinhuoltajakorotusta saavien arvioitua suuremmasta lukumäärästä.

1996 II lisämääräraha	40 000 000
1996 määräraha	8 315 000 000
1995 tilinpäätös	8 726 616 555
1994 tilinpäätös	9 058 916 012

17. Työttömyysturva

50. *Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä
1 000 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua huonommasta työttömyystilanteesta.

1996 II lisämääräraha.....	1 000 000 000
1996 määräraha	5 350 000 000
1995 tilinpäätös.....	7 216 153 865
1994 tilinpäätös.....	8 880 000 000

51. *Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 250 000 000 mk.
Selvitysosa: Työttömyystilanne on ennakoitua huonompi. Peruspäivärahan piiristä on kuitenkin tapahtunut arvioitua suurempi siirtyä työmarkkinatuen piiriin. Vähennystä vastaava lisätarve aiheutuu momentille 34.06.52.

1996 II lisämääräraha.....	—250 000 000
1996 määräraha	1 400 000 000
1995 tilinpäätös.....	2 780 000 000
1994 tilinpäätös.....	5 200 000 000

19. Eläkevakuutus

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu pääasiassa vakuutusmaksutuottoarvion alenemisesta.

1996 II lisämääräraha.....	40 000 000
1996 määräraha	1 948 000 000
1995 tilinpäätös.....	2 048 103 789
1994 tilinpäätös.....	1 990 735 208

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 54 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu aikaisemmin arvioitua pienemmästä vakuutusmaksutulosta.

1996 II lisämääräraha.....	54 000 000
1996 määräraha	400 000 000
1995 tilinpäätös	390 339 818
1994 tilinpäätös	431 200 265

22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot

50. *Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 15 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu etuusmenoarvion tarkentumisesta.

1996 II lisämääräraha.....	—15 000 000
1996 I lisämääräraha.....	—60 000 000
1996 määräraha	1 880 000 000
1995 tilinpäätös.....	1 747 617 174
1994 tilinpäätös.....	1 770 773 941

55. *Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu sotainvalidien ikääntymisestä johtuvasta kallemmin hinnoiteltujen hoitopäivien osuuden lisääntymisestä sekä laitosten henkilöstön palkkausjärjestelmän muutoksesta.

1996 II lisämääräraha.....	15 000 000
1996 määräraha	170 000 000
1995 tilinpäätös	292 500 000
1994 tilinpäätös	279 214 527

28. Muu toimeentuloturva

30. *Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 400 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siitä, että kuntien korvaushakemuksia on tullut arvioitua suuremman henkilömäärän osalta.

Erityisesti toimeentulotuen korvaukset ovat nousseet sen vuoksi, että henkilö ei maahanmuuttoon liittyvän asemansa johdosta voi saada eläkettä tai muuta sosiaaliturvaetuutta.

1996 II lisämääräraha	5 400 000
1996 määräraha	48 500 000
1995 tilinpäätös.....	45 838 750
1994 tilinpäätös.....	39 373 796

32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kuntien valtionosuuslainsäädännön muuttamiseen liittyvien siirtymätasauksen tarkentumisesta.

1996 II lisämääräraha	10 000 000
1996 määräraha	15 938 000 000
1995 tilinpäätös.....	17 942 039 481
1994 tilinpäätös.....	18 409 440 819

31. *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 50 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu hyväksytyjen hankkeiden toteuttamisajankohden muutoksista.

1996 II lisämääräraha.....	50 000 000
1996 I lisämääräraha.....	60 000 000
1996 määräraha	400 000 000
1995 tilinpäätös	508 505 026
1994 tilinpäätös	471 553 200

33. *Valtion korvaus kunnille lääkäreiden perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu lisäkoulutukseen hakeutuneiden ennakoitua pienemmästä määrästä.

1996 II lisämääräraha.....	—10 000 000
1996 määräraha	50 000 000
1995 tilinpäätös.....	10 552 652

37. *Valtionavustus terveystieteiden keskuskirjaston rakentamiseen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille ei myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Momentin määräraha on muutettu kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi. Hankkeen kustannukset ovat tarkentuneet 39 300 000 markaksi. Sosiaali- ja terveysministeriön osuus kustannuksista on 13 100 000 mk, joka maksetaan vuosina 1996 ja 1997.

1996 II lisämääräraha	—
1996 määräraha.....	6 600 000

57. Lomatoiminta

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 162 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lomittajien palkkauskustannusten noususta, irtisanomis- ja lomauttamisilmoitusaikojen palk-

kakustannuksista sekä sijaisavun arvioitua suuremmasta käytöstä.

1996 II lisämääräraha.....	162 000 000
1996 määräraha	738 000 000
1995 tilinpäätös.....	1 078 135 977
1994 tilinpäätös.....	1 152 752 470

Pääluokka 34

TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Työministeriö

20. *Kansallisen työelämän kehittämisohjelma ja tuottavuuden kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 mk.

1996 II lisämääräraha.....	5 000 000
1996 määräraha	15 000 000
1995 tilinpäätös.....	3 100 000
1994 tilinpäätös.....	2 400 000

61. *EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaalipolitiikkaan (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 57 584 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu sosiaalirahasto-ohjelmiin 3, 4 ja 2 tehdyistä vuoden 1996 indeksitarkistuksista sekä yhteisöaloitteiden vuotuisiin rahoitusosuuksiin tehdyistä korjauksista. Vastaavat tulot tuloutuvat momentille 12.34.40.

1996 II lisämääräraha.....	57 584 000
1996 määräraha	691 300 000
1995 tilinpäätös	681 798 000

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

02. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 85 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha kohdistetaan pitkäaikaistyöttömiin, nuoriin ja vajaakuntoisiin työvoimapolitiittisten toimenpiteiden tavoitettavaksi. Lisämäärärahan työllisyysvaikutus on keskimäärin 850 henkilöä.

1996 II lisämääräraha.....	85 000 000
1996 määräraha	1 125 652 000
1995 tilinpäätös.....	1 091 487 655
1994 tilinpäätös.....	950 187 118

29. *Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ostopalvelut* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Jäljellä olevilla määrärahoilla arvioidaan hankittavan työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta noin 8 420 000 opiskelijatyöpäivää. Vähennys kohdistuu työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutuksen hankintaan.

1996 II lisämääräraha.....	—10 000 000
1996 I lisämääräraha.....	43 000 000
1996 määräraha	1 077 782 000
1995 tilinpäätös.....	753 363 613
1994 tilinpäätös.....	1 037 762 000

30. *Valtionapu kunnille ja kuntayhtymille työttömyyden lieventämiseen* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 145 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha kohdistetaan pitkäaikaistyöttömiin, nuoriin ja vajaakuntoisiin työvoimapolitiittisten toimenpiteiden tavoitteen saavuttamiseksi. Lisämäärärahan työllisyysvaikutus on keskimäärin 2 650 henkilöä.

1996 II lisämääräraha.....	145 000 000
1996 määräraha	1 290 000 000
1995 tilinpäätös.....	1 495 063 171
1994 tilinpäätös.....	1 347 838 578

50. *Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 70 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu koulutustuen määrärahatarpeen pienemisestä sen johdosta, että työmarkkinatuella opiskelevien osuus on arvioitua suurempi. Vähennystä vastaava lisätarve aiheutuu momentille 34.06.52.

Määrärahan vähennyksen arvioidaan kohdistuvan seuraavasti:

	mk
Koulutustuki	—26 560 000
Ansio-osien valtionosuus	—30 080 000
Ylläpitokorvaukset.....	—8 160 000
Majoituskorvaus	—5 200 000
<hr/>	
Yhteensä.....	—70 000 000

1996 II lisämääräraha.....	—70 000 000
1996 I lisämääräraha.....	—43 000 000
1996 määräraha	1 469 050 000
1995 tilinpäätös.....	1 074 146 069
1995 tilinpäätös.....	1 076 389 284

52. *Työmarkkinatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 220 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys aiheutuu ennakoitua korkeammasta työttömyysasteesta sekä ennakoitua suuremmasta siirtymisestä työttömyysturvan peruspäivärahalta ja koulutustuelta työmarkkinatuen piiriin.

Määrärahan lisäystä vastaavasti vähennetään 250 000 000 mk momentilta 33.17.51 ja 70 000 000 mk momentilta 34.06.50.

1996 II lisämääräraha.....	1 220 000 000
1996 määräraha	4 009 000 000
1995 tilinpäätös.....	3 997 489 575
1994 tilinpäätös.....	1 427 272 732

61. *Euroopan sosiaalirahaston tavoitteiden kansallinen osarahoitus valtion osalta (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös yhteisöaloitteiden ja pilottiprojektien kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 määräraha	704 923 000
1995 tilinpäätös	763 792 000

62. *Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (osa EU)* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha käytetään muuhun työllistämistukeen osa-aikalisän maksamiseen.

1996 II lisämääräraha.....	10 000 000
1996 määräraha	820 000 000
1995 tilinpäätös.....	718 950 315
1994 tilinpäätös.....	1 569 000 000

63. *Työllisyyspolitiittinen valtionapu investointeihin (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha käytetään erityisesti valtion tukemiin korjaushankkeisiin ja muihin investointeihin etenkin Itä-Suomen alueella.

1996 II lisämääräraha.....	20 000 000
1996 määräraha	250 000 000
1995 tilinpäätös	371 220 000
1994 tilinpäätös	515 620 000

77. *Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha käytetään valtion työvirastojen kohteisiin työllisyyden turvaamiseksi etenkin Itä-Suomen alueella.

1996 II lisämääräraha.....	30 000 000
1996 määräraha	320 000 000
1995 tilinpäätös	346 000 000
1994 tilinpäätös	556 330 000

99. Työministeriön hallinnonalan muut menot

67. <i>Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet</i> (arviomääräraha)	1996 II lisämääräraha	311 000
Momentille myönnetään lisäystä 311 000 mk.	1996 määräraha	9 038 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valuuttakurssimuutoksista.	1995 tilinpäätös	8 323 415
	1994 tilinpäätös	8 879 957

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

Selvitysosa: EU:n komissio on vuonna 1996 päättänyt myöntää ympäristöministeriön hallinnonalan hankkeiden menoihin ympäristörahosta (LIFE) yhteensä 5,144 milj. ecua eli noin 30 milj. mk. Tästä EU on maksanut ennakkoa em. hankkeisiin 8 170 000 mk, joka

tuloutetaan momentille 12.35.99. Lisäksi EU:n komissio on myöntänyt alueiden käytön suunnittelun pilottihankkeeseen 262 866 ecua eli 1,5 milj. mk. Ennako noin 759 000 mk tuloutetaan momentille 12.35.99. Vastaavat määrärahat esitetään budjetoitavaksi momentille 35.01.62.

01. Ympäristöministeriö

62. *EU:n osallistuminen ympäristön- ja luonnonsuojelun sekä alueiden käytön eräisiin hankkeisiin (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 929 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission hyväksymien ympäristörahosta (LIFE) osarahoitettavien hankkeiden sekä pilottihankkeiden menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Määräraha vastaa vuonna 1996

momentille 12.35.99 tuloutettuja EU:n maksamia ennakoita. Hankkeiden kansalliset rahoitusosuudet on valtion osalta budjetoitu pääosin momenteille 29.19.21, 35.01.21, 35.01.22, 35.01.26, 35.01.61, 35.13.67, 35.26.21, 35.26.77, 35.27.21, 35.30.21, 35.30.22, 35.30.61 ja 35.30.87.

1996 II lisämääräraha

8 929 000

11. Ympäristön suojeleminen

62. *Ympäristönsuojelun edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden rahoittamiseen varattua 2 000 000 markan määrärahaa saa

käyttää kokonaan kansallisesti rahoitettavien hankkeiden rahoittamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahaa on tarkoitus käyttää valtioneuvoston 19.10.1995 Suomen työllisyysohjelman edellyttämistä toimenpiteistä tekemää periaatepäätöstä toteuttaviin hankkeisiin.

1996 II lisämääräraha	10 000 000
1996 I lisämääräraha	15 000 000
1996 määräraha	10 000 000
1995 tilinpäätös	10 000 000
1994 tilinpäätös	13 600 000

13. Ympäristöyhteistyö Suomen lähialueen maiden kanssa

66. *Avustukset ympäristöinvestointeihin Suomen lähialueen maissa* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää pohjoismaisen ympäristörahoitusyhtiö NEFCOn lainaehtojen lievennysjärjestelyyn Keski- ja Itä-Euroopassa toteutettavien ympäristönsuojeluinvestointien edistämiseksi pohjoismaisten ympäristöministerien päätöksen mukaisesti.

Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Pohjoismaisen ympäristörahoitusyhtiö NEFCOn lainaehtojen lievennysjärjes-

tely perustuu pohjoismaisten ympäristöministerien lokakuussa 1995 tekemään päätökseen. Järjestelyn tavoitteena on edistää ympäristöhankkeita lähialueilla Keski- ja Itä-Euroopassa osallistumalla hankkeiden rahoitukseen tavanomaisista markkinaehtoista rahoitusta edullisemmin ehdoin.

1996 II lisämääräraha	—
1996 määräraha	40 000 000
1995 tilinpäätös	58 680 000
1994 tilinpäätös	40 000 000

26. Alueelliset ympäristökeskukset

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 465 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys aiheutuu 1.5.1995 toteutettuun valtion kiinteistöhallinnon uudelleenjärjestelyyn liittyvästä vuokrame-noon tarkentumisesta.

1996 II lisämääräraha	465 000
1996 määräraha	276 323 000
1995 tilinpäätös	251 005 000
1994 tilinpäätös	211 245 300

Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha	—
1996 määräraha	6 000 000
1995 tilinpäätös	4 000 000
1994 tilinpäätös	7 000 000

77. *Ympäristötyöt (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 20 300 000 mk.

Selvitysosa: Pienehköihin ympäristötyöihin osoitetaan lisämäärärahaa kuluneena vuonna aloitetun ympäristötyöohjelman jatkorahoitukseen. Määrärahan työllistäväksi vaikutukseksi arvioidaan noin 80 henkilötyövuotta. Määrärahaa on tarkoitus suunnata etenkin Itä-Suomeen. Määrärahan tarve jakautuu seuraavasti:

31. *Avustukset yhdyskuntien vesiensuojelutoimenpiteisiin (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 1 000 000 mk EU:n aluekehitysrahaston kansallisen rahoitusosuuden maksamista varten.

Työkohde	Aloitus- vuosi	Työn kokonais- kustannusarvio 1000 mk	Valtion osuus edellisestä 1000 mk	Myönnetty 1000 mk	Myönnetään mk
1. Uudet hankkeet.....					
— Inkoo kirkonkylä-Joddbölen siirtoviemäri, Inkoo.....	1996	3 700	1 800	—	1 800 000
— Luuniemen entisen saha-alueen kunnostus, Iisalmi.....	1996	2 000	1 000	—	1 000 000
— Viinijärvi-Ylämylly siirtoviemäri, Liperi.....	1996	6 000	2 500	—	2 500 000
Uudet hankkeet yhteensä		11 700	5 300	—	5 300 000
3. Muut ympäristötöyt					15 000 000
				Yhteensä	20 300 000

Kohdan 3 määräraha on tarkoitus käyttää pääosin vanhojen saastuneiden maa-alueiden kunnostamiseen.

1996 II lisämääräraha.....	20 300 000
1996 I lisämääräraha.....	35 000 000
1996 määräraha.....	20 000 000
1995 tilinpäätös.....	33 000 000
1994 tilinpäätös.....	32 652 000

30. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu

21. *Luonnonsuojelun yleismenot (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 570 000 mk EU:n aluekehitysrahaston kansallisen rahoitusosuiden maksamista varten.

Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 määräraha.....	3 000 000
1995 tilinpäätös.....	3 000 000
1994 tilinpäätös.....	3 130 000

22. *Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden rahoittamiseen varattua 1 500 000 markan määrärahaa saa käyttää kokonaan kansallisesti rahoitettavien hankkeiden rahoittamiseen.

Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 määräraha.....	62 643 000
1995 tilinpäätös.....	62 043 000
1994 tilinpäätös.....	63 151 000

37. *Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen (osa EU)* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 2 300 000 mk EU:n aluekehitysrahaston kansallisen rahoitusosuiden maksamista varten.

Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha.....	—
1996 määräraha.....	6 000 000
1995 tilinpäätös.....	6 000 000
1994 tilinpäätös.....	9 800 000

61. *Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuojeluohjelmien toteuttamiseksi saa tehdä vuonna 1996 sopimuksia ja antaa sitoumuksia enintään 50 000 000 mk. Valtuudesta saa aiheutua menoja vuoden 1997 loppuun mennessä enintään 10 000 000 mk, vuoden 1998 loppuun mennessä enintään 25 000 000 mk, vuoden 1999 loppuun mennessä enintään 35 000 000 mk ja vuoden 2006 loppuun mennessä yhteensä enintään 50 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saadaan käyttää myös jaksotetuille, maksamatta oleville korvauksille

suoritettavan koron maksamiseen, jonka suuruus määräytyy lunastuslain 95 §:n 1 momentin mukaisesti.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha	—
1996 määräraha	19 000 000
1995 tilinpäätös.....	19 000 000
1994 tilinpäätös.....	20 460 000

62. *Avustukset rakennussuojeluun (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha käytetään työllisyysperusteisesti kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennusperinnön kohteiden kunnostus- ja hoitotoimien aientamiseen.

1996 II lisämääräraha	10 000 000
1996 määräraha	7 000 000
1995 tilinpäätös.....	17 000 000
1994 tilinpäätös.....	13 310 000

87. *Luonnonsuojelun alueiden hankkiminen (osa EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että

valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuojeluhelmien toteuttamiseksi saa tehdä vuonna 1996 sopimuksia ja antaa sitoumuksia enintään 100 000 000 mk. Valtuudesta saa aiheutua menoja vuoden 1997 loppuun mennessä enintään 40 000 000 mk, vuoden 1998 loppuun mennessä enintään 70 000 000 mk, vuoden 1999 loppuun mennessä enintään 90 000 000 mk ja vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 100 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös jaksotetuille, maksamatta oleville kauppahinnoille suoritettavan koron maksamiseen, jonka suuruus määräytyy lunastuslain 95 §:n 1 momentin mukaisesti.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 1 400 000 mk EU:n aluekehitysrahaston kansallisen rahoitusosuu- den maksamista varten.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1996 II lisämääräraha	—
1996 määräraha	87 000 000
1995 tilinpäätös.....	89 000 000
1994 tilinpäätös.....	85 000 000

Pääloukka 36

VALTIONVELKA

03. Valuuttamääräisen velan korko

90. *Valuuttamääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 129 800 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeessa on otettu huomioon vähennyksenä 146,2 milj. mk vaihtuvakorkoisten lainojen korkomuutoksia, 83,3 milj. mk obligaatioiden takaisinostoista aiheutuvia korkosäästöjä sekä 192,8 milj. mk vuonna 1995 arvioitua pienemmästä valuuttamääräisestä lainanotosta aiheutuvia korkosäästöjä. Lisäyksenä on otettu huomioon 311,9 milj. mk valuuttakursseista johtuvia muutoksia sekä 240,2 milj. mk vuonna 1996 otetuista lainoista ja muista järjestelyistä aiheutuvia korkoja.

Muutosten arvioidaan jakaantuvan seuraavasti:

	mk
Dollarilainat.....	175 800 000
Puntalainat	54 600 000
Ruotsinkruunulainat.....	5 850 000
Tanskankruunulainat	6 200 000
Saksanmarkkalainat	36 500 000
Floriinilainat	23 500 000
Belgianfrangilainat.....	17 600 000
Luxemburginfrangilainat.....	2 750 000
Sveitsinfrangilainat.....	2 400 000
Ranskanfrangilainat	139 100 000
Italianliiralainat.....	2 800 000
Janilainat.....	17 800 000

